

Az első háború

Sok minden történik majd ebben az évben. Most éppen az évfordulókra, születések és halálozások nagy nemzeti és világeseményeire gondolok. Ezek mellett számomra minden más eltörpül. (Még a politika is...) Ám egyet mindenképpen kiemelek, s ez az első világháború kezdete. A 20. század nagy világégései közül mi csak a másodikat emlegettük, hiszen időben ez volt legközelebb hozzánk, tán apáink is abban voltak leginkább érintettek. (Meg az anyáink, a családunk és mindenki). Az első mintha a legendák homályába veszett volna, pedig nincs ma Magyarországon olyan család, akit valamilyen módon ez ne érintett volna. Csak nem emlegetjük. Csak a legendákat tudjuk. Doberdót meg Isonzót, meg „a falevelek lehullanak...” meg a „csak egy éjszakára...” verssort. Pedig ez sokkal több volt, amit majd mi, magyarok 1920-ban érzékeltünk igazán. Ami 1914 után történik a világban s velünk, az mind ekkor kezdődik.

A mi városunk is kell, hogy emlékezzen. Annyi minden lehet otthon a fiókokban. Megsárgult, alig felismerhető fényképek. Egy obszitévél. Egy szakadt újságoldal. Egy megszuhrkült emlékérem, kitüntetés. Tán egy katonasapka is, vagy egy hajdani lőszerrhüvely, átalakítva hamutartónak. Egy nótáskönyv, tele régi dalokkal. Egy levelezőlap, amely így kezdődik: drága feleségem, tudatom, hogy jól vagyok...

Nem múzeumba kell adni ezeket (oda is persze, egy kiállítás céljára mindenképpen), hanem elő kell venni, s letenni a család elé az asztalra. Nemcsak a gyerekek, a felnőttek is vegyék kézbe. Mert nekünk kell először tudnunk, hogy mi volt ez, miért s hogyan történt... Ki jött haza s ki nem? Kiknek a nevei vannak az emlékoszlopokon, Füreden és Arácon? S kik voltak ők? Hány évesek és miért vesztek oda? Ez lesz a legnehezebb kérdés, s rá nehéz lesz a válasz. A miért a gyilkolásra, a csataterekre, a szögesdrótiokra, a megcsontított férfiakra, az özvegyen maradt fiatalasszonyokra s a gyermek nélkül maradt szülőkre. Az emlékekre, amelyek száz év óta még mindig élnek a családokban. Vagy kell, hogy éljenek.

Az első világháborúra való emlékezésünk ezért lesz nagyon nehéz itt, Füreden is. Mert vissza kell tértünk az elvesztett emlékeinkhez. S ezzel együtt a jelenkorhoz. A huszadik század, úgy látszik, nem múlik el belőlünk. A történelem újra szembeállít vele. S nekünk nem lehet megfedkezünk. Most sem, erről sem.

Praznovszky Mihály

Újabb fejlesztések előtt állunk

Év eleji beszélgetés dr. Bóka Istvánnal, a város polgármesterével

Hol folytatódhat a város rehabilitációja? Mit hozhat a gyógyturizmus Fürednek? Mi lesz a sorsa a kempingnek vagy a Sundance parknak? A tervezett fejlesztésekről, a távlati célokról, a helyi lehetőségekről, problémákról és a beruházásokat érintő kritikákról beszélgettünk Bóka István polgármesterrel.

– A törvény szerint választani kell a polgármesterség, illetve az országgyűlési képviselőség között. Ön utóbbiról lemondott, ez egyúttal azt is jelenti, hogy eldöntötte: a következő ciklusban is indul polgármesterként?

– A két pozíció összeférhetetlen egymással, választani kellett. Már egy évvel ezelőtt eldöntöttem, hogy nem indulok országgyűlési képviselőként. De ebből nem következik egyértelműen, hogy újra indulok polgármesterként – erről később döntök.

– Erős állami irányítás, centralizálás zajlik az országban, az önkormányzatiság vesztett önállóságából. Azzal, hogy nem lesz parlamenti képviselő, romolhat a város pozíciója?

Bóka István négy cikluson át volt országgyűlési képviselő

– Biztos, hogy egész más első kézből a parlamentben információkat szerezni, közvetlenül a döntéshozókkal kapcsolatot tartani, ez minden bizonnyal átal-

kul. Egy új helyzet áll majd elő. De meggyőződésem, Füred objektív adottságai miatt szerencsés pályán van. A városban hosszú távon is alapvetően azt kell fejlesz-

teni, ami az összes átfogó fejlesztési tervben is kiemelt prioritást élvez. Ez sokat segít abban, hogy Füred jó helyzetben legyen a jövőben is. A turizmust, a turisztikai attrakciókat, a környezetvédelmet, az energiahatékonyságot, a magas hozzáadott értékkel bíró iparágakat és szolgáltatásokat kell fejleszteni. Füred és általában a Balaton ideális terepe ezeknek, nem véletlen, hogy az új gazdaságfejlesztési programban még mindig tartja magát az a több tízmilliárd forintos keret, amelyet erre a térségre szánunk.

– Rendszeresen jár ki Brüsszelbe, egy bizottság munkájában vesz részt. Esetleg egy újabb karriert épít?

– A régiók bizottságának vagyok a tagja, ez egy alulról építkező szervezeti rendszer, amelynek kizárólag önkormányzatokhoz kötődő tagjai lehetnek. Az unió mellett működő, véleményező, előkészítő szervezet vagyunk. Érdekes munka ez számomra, szeretném jól csinálni, hosszú távon gondolkodom ebben. De ez nem összeférhetetlen semmilyen egyéb pozícióval, sőt, ha nem tudom megújítani az önkormányzati mandátumomat, akkor nem is lehetek majd a bizottság tagja.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Füred az Utazás kiállításon

Az év legnagyobb turisztikai vásárán Füred egy 40 négyzetméteres bemutatóstanddal volt jelen, ahol az érdeklődők ízelítőt kaptak a nyár és a kultúra városának hangulatából.

A Hungexpo Vásárközpontban a február 27-e és március 2-a között rendezett kiállításon a helyi turisztikai egyesület új, fiatalos, lendületes arcualattal jelent meg a Balaton-régió társkiállítójaként. A stand látványa és az attrakciók is az egészség, illetve az aktivitás témaköréhez kapcsolódnak, színesítve a megszokott balatonfüredi kínálatot. A kiállítás ideje alatt füredi borokat lehetett kóstolni a város standjánál, mindennap más

borász kínálta portékáit, de az érdeklődők a savanyúvizet is megízlelheték, kérhettek információs gyógyászati technológiával (NES) készülő gyors állapotfelmérést is, és persze a városi kiadványok révén értesülhettek a legújabb füredi ajánlatokról.

Március 1-jén pedig a nyári Dumafüred hangulatát idézte meg Janklovics Péter, a Dumasínház tagja.

Az ország ismert utazási vásárán közel 30 ország 500 kiállítójának ajánlatai közül válogathattak a vendégek. A külföldi díszvendég ezúttal Tunézia, a hazai díszvendég Pécs volt, a kiemelt kulturális partner pedig Matyóföld.

mf

Májusban megnyílik a vitorlászmúzeum

Vitorlástörténeti élménymúzeum nyílik a város egyik legpatinásabb, műemlék épületében. A balatoni vitorlázás első és egyben legendás klubházának – ma Vitorlás Étterem – emeletén és tágas teraszán alakítják ki a modern kiállítóteret. Az egész évben nyitva tartó új múzeum nem csupán a város turisztikai kínálatát bővíti majd, hanem egyedi és újszerű tematikája révén az egész balatoni turizmus egyik kuriózuma lehet. Átadás várhatóan májusban.

A modern és népszerű számítástechnikai eszközöket felhasználva több korosztály számára is igazi élményt ad majd a látványos kiállítás. Nincs az országban a hajózás témakörben hasonló koncepciójú, látogatócentrikus múzeum. A balatoni vitorlázás történetét játékosan bemutató kiállítóteret, ahol a szokásos vitrineket különböző élményelemek váltják fel, várhatóan május közepén adják át.

Szimulátor révén kipróbálható lesz a viharos Balatonon való vitorlázás, elsajátíthatók lesznek a navigálási, illetve a kötélcsomózási ismeretek, lehet majd gyakorolni

A füredi Yacht Club épülete, mellette a Tünde hajót épített 1939 körül. A fotó Tolnay Kálmán hagyatékából származik

a vitorlafelvontatást a teraszon kötött árbocon, vagy éppen gyönyörködni a panorámban a múzeumot körbeölelő teraszról.

Kép- és hanganyagok, érintőképernyős információs rendszer, látványos, interaktív Balaton-térkép, kikötőkről készült látványfilmek, távcsövek, többnyelvű digitális tárlatvezetés várja majd az érdeklődőket, akik emellett könnyed és szórakoztató formában megismerhetik a balatoni vi-

TARTALOM

Harmincéves borlovagrend

A Dunántúlon elsőként alakult meg a Balatonvin Borlovagrend.

4. oldal

II. Tavasz Fesztivál

Háromnapos, gazdag programkínálat március 15-e ünnepén. Fellép a Ghymes együttes, és megelevenedik a reformkori városrész.

6. oldal

A böjt ideje

A reformkori cibere és a mai túrógombóc receptje.

7. oldal

Korábban nyit a Balaton

Nyitott Balaton névvel május 1–11. között tavaszi akció indul a térségben. A program célja megmutatni, hogy a Balaton-régió nemcsak a nyári, fürdőzésre alkalmas időszakban jelenthet vonzó úti célt, hanem a tavaszi időszakban is képes tartalmas kínálatot biztosítani a turisták számára.

Régóta megfogalmazott vágy és elvárás, hogy a Balaton a szűk szezonális nyaralóhely helyett egy egész évben programokat kínáló régió legyen. Ötletek voltak eddig is, azonban a változtatás lehetőségeit megfogalmazó koncepció máig nem készült el. Pillanatnyilag a tavasszal is utazó, aktív kapcsolódást kereső belföldi turisták számára a Balaton-régió turisztikai kínálata nem létezik. Sőt, a közvélekedés az, hogy a szezonon kívül a Balaton kihalt, nincs nyitva semmi, nem nyújt semmilyen időtöltési lehetőséget.

A Balatoni Regionális TDM-szövetség együttműködési megállapodást kötött a Magyar Turizmus Zrt.-vel annak érdekében, hogy idén egy hónappal előbbre hozzák a balatoni szezonnyitót. A tervek szerint májusban nem egy alvó térség fogadja majd a Balatonhoz érkezőket, hanem nyitott vendéglátóhelyek, valamint az évszaknak megfelelő programok. A Magyar Turizmus Zrt. az akció kommunikációját mintegy 50 millió forinttal támogatja.

A stratégiai cél az, hogy a Balaton-régió 3–4 éven belül a belföldi; 5–6 éven belül pedig a külföldi országok turistái számára legyen vonzó hely, ahol tavasszal is szívesen töltik el idejüket kirándulással, túrázással, parti sétákkal, kerékpározással, lovaglással, vitorlázással. Ahol nyitott éttermeket és jó minőségű szálláshelyeket találnak, esténként pedig kulturális programok között válogathatnak.

– Régi dilemma: azért nem jönnek tavasszal a Balatonhoz, mert nincsenek nyitva a szolgáltatók, vagy fordítva, alig van kereslet ilyenkor a tó iránt, ezért nem éri meg a szolgáltatóknak a nyitva tartás. Úgy gondoltuk, egyszer próbáljuk ki, mi lenne, ha a Balaton-parti infrastruktúra teljes ere-

jével működne már májusban is. Ezért a szövetséghez tartozó 17 balatoni település helyi turisztikai egyesületeit arra kérjük, szervezzék meg, hogy a szolgáltatók nyissanak ki májusban. Győzzék meg őket, hogy egy hónappal korábban nyissanak ki, nézzük meg, mennyi lesz így a vendég – válaszolta kérdésünkre *Hoffmann Henrik*, a balatoni regionális TDM-szövetség elnöke.

Persze a május 1–11. között rendezendő akciót programok is kísérik. Koncerteket, gyerek- és sportrendezvényeket, különböző szabadidős programokat szerveznek az adott időszakra.

A délelőtti órákban minden település strandján átmozgató aerobikot tartanak majd, a Tourinform-irodák elől ingyenes, vezetett gyalog-, illetve kerékpáros túrákat indítanak, nyugágyakat állítanak fel a mólókon, valamint a strandokon, a parti sétányokon pedig délutánonként balatoni pikniket rendeznek Vendégül látjuk az országot címmel.

Versenyt írnak ki a Balaton fagyjának elkészítésére, mely min-

den balatoni cukrászdában, étteremben elérhető lesz majd az ország tortájának mintájára, ehhez kapcsolódóan a cukrászdákban két gombóc vásárlása esetén egy gombócot ajándékba adnak.

Az akció második hétvégéjén (május 10., szombat) a régió minden érintett településén vízi lampionos felvonulást szerveznek, kerékpáros túrajavaslatokat dolgoznak ki, és az akció ideje alatt zenés „tavaszutkákat” alakítanak ki a településeken. Az akcióhoz csatlakozó szálláshelyeken a vendégek 2 éjszaka foglalás esetén a 3. éjszakát ajándékba kapják.

– Az akcióban a regionális TDM-szövetséghez tartozó mind a 17 település részt vesz. Ez lefedi az egész Balatont, mindkét parton érezhetően felpeszdlne az élet. A helyi turisztikai egyesületeken sok múlik, nekik kell meggyőzniük nemcsak a tagjaikat, de lehetőleg minél több helyi szolgáltatót, hogy idén a szokásosnál egy hónappal korábban nyissanak ki – tette hozzá Hoffmann Henrik.

balatonfured.hu

Kiválóra értékelték a rendőrök munkáját

A szakma és a város önkormányzata is kiválóra értékelték a füredi rendőrkapitányság tavalyi tevékenységét, hangzott el a hagyományos évvértékelő tanácskozáson.

A statisztikából kiderül, hogy 2013-ban a térségben előforduló bűncselekmények ötven százalékát Balatonfüreden követték el, jellemzően a második fél év idején. Az idegenforgalmi szezonban minden kiemelt rendezvényt megfelelő szinten tudott biztosítani a rendőrség, tavaly nem történt életellenes bűncselekmény sem. Jelen-tősen javult a reagálóképesség, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a riasztástól számítva tíz percen belül minden esetben a helyszínen tudtak lenni az intézkedő rendőrök. Kevesebb panasz érkezett a rendőri intézkedésekkel szemben is. Összességében jó a közbiztonsági helyzet a térségben, a közutakon azonban van még tennivalónk – mondta *Regdon László*, Balatonfüred rendőrkapitánya.

– Nekünk elsősorban az a fontos, hogy maguk az állampolgárok hogyan érezték magukat 2013-ban, a biztonságérzetük megma-

radt-e. Büszke vagyok arra, hogy a lakossági és önkormányzati visszajelzésből számunkra egyértelmű, hogy erre igen a válasz. Kiemelném, hogy a kapitányság területén tavaly nem történt emberölés, zsarolás, erőszakos, nemi erkölcs elleni bűncselekmény, illetve a lakásbetörésekben csökkenés következett be. A felderítési eredményességünk a megyei jó szintű átlagnak felel meg. Több fontos felderítés is sikeres volt tavaly, gondolok itt kábítószerkereskedők elfogására, ketten még mindig előzetes letartóztatásban vannak ezek közül, reméljük, hosszú időre sikerült kivonni őket a forgalomból. Ebben az évben is kiemelt hangsúlyt fektet kapitányságunk a kábítószer-árusítók felderítésére. Sajnos az utakon nem ilyen pozitív a kép, tavaly két balesetben hárman haltak meg, emelkedett a sérüléssel járó közúti balesetek száma is, ami az országos tendenciával ellentétes. Nagyobb hangsúlyt kell tehát kapniuk a baleset-megelőző tevékenységeknek, kik kell szűrni a forgalomból a szabálytalankodókat, gyorshajtókat, ittas vezetőket – emelte ki *Regdon László*.

A rendőrkapitány az évvértékelésen köszönetét fejezte ki a tá-

mogató önkormányzatoknak, a polgárőröknek, a járási hivatalnak és az adóhatóságnak is.

Dr. Tőreki Sándor megyei főkapitány elégedett a füredi rendőrök munkájával, azt kiválóra értékelték, úgy fogalmazott: nagyon szép és színvonalas munkát végeztek kollégáink. *Dr. Bóka István* polgármester ugyancsak ki-válónak nevezte azt a munkát, amit a rendőrség 2013-ban végzett. A városvezető szerint az idei évben is fontos, hogy megvédjük a közterületeket, a parkokat, hiszen ezek nagy értéket képviselnek a településen. Szerencse, hogy míg máshol csökken, Balatonfüreden nő a vendégéjszaka-szám, ez azonban kihívást is jelent a rendőrség és a város számára. Míg a téli időszakban 11 ezer lakos biztonságáról kell gondoskodni, úgy azonos feltételek mellett nyáron 40–50 ezer ember szeretne biztonságban élni, nyaralni Balatonfüreden – fogalmazott dr. Bóka István.

Az állománygyűlés végén átadták a Hónap Rendőre-díjakat is, ezt *Fodor László* kiemelt főnyomozó, valamint *Dávid Lajos* és *Kovács Zoltán* körzeti megbízottak vehették a megyei főkapitánytól.

Bán

A szociális munka becsülete

Még tavaly novemberben adták át a Balatonfüred Szociális Tevékenységéért-díjat Gyarmathyné Szemmelveiz Hajnalkának, a füredi szociális központ dolgozójának. A szociális munka napján dr. Bóka István méltatta a Kéki utcai szociális központban folyó munkát, majd átadta a kitüntetést. Gyarmathyné Szemmelveiz Hajnalka húsz éve dolgozik – főként idősök gondozójaként – a városban, sokan ismerik, szeretik és tisztelik megbízható, kitartó munkájáért

Felhívás – Emlékek nyomában

I. világháborús dokumentumokat, fotókat, emléktárgyakat keresnek, családi emlékeket, leveleket, levelezőlapokat, fotókat, tárgyakat vár a Városi Múzeum és a Városi Könyvtár.

2014 szeptemberében Balatonfüred városa az I. világháború centenáriuma, a nagy világhéges kezdetére emlékezve nagyszabású rendezvénysorozattal készül, amelyhez a balatonfüredi járáshoz tartozó települések csatlakozását is várja. A megemlékezés részeként többek között nemzetközi hadtörténeti konferencia szervezését tervezik, szeptemberben pedig egy jelentős kiállítás a Vaszary Villában. Ehhez kapcsolódóan a Kisfaludy Galériában helytörténeti tárlat nyílna, amelyhez az önkormányzat anyagokat gyűjt a járás területéről. A centenáriumi rendezvénysorozat méltó lebonyolítása érdekében az önkormányzat a munkába be kívánja vonni a szakmai és civil szervezeteket, valamint az egyházakat is. A város Kossuth terén álló világháborús emlékmű is jelzi, hogy az elődök is állítottak emléket az

áldozatok tiszteletére. Az eltelt 100 esztendő alatt azonban már a hozzátartozók és leszármazottak közül is csak néhányan élnek, s felgyorsult világunkban egyre kevesebb idő jut az emlékezésre, a tiszteltadásra. A centenáriumi év jó alkalom arra, hogy az újabb generációk is megismerjék történelmünk ezen időszakát, a háborút lezáró békédiktátum máig ható következményeit. A helytörténeti kiállítás képet adna Balatonfüred és a környező 20 település, nagyjából a hajdani balatonfüredi járás emlékeiről. A tárlat jó alkalom lesz, hogy bemutatssa a város gazdag helytörténeti anyagát és egyúttal letegye egy (vagy több) újabb gyűjtemény alapjait. Az emléktárgyak, dokumentumok több jelentéssel bírnak, mint egyszerű kiállítási tárgyak: a mögöttük élt embereket, családokat, közösségeket, településeket szeretnénk rajtuk keresztül megidézni, megörökíteni. Az önk családját, nagyszüleit, dédszüleit, a családok egykori ismerőseit – így kívánunk nekik maradandó emléket állítani.

Kérünk tehát mindenkit, aki szívesen hozzájárul e közös emlékezet életben tartásához, a kiállítás megvalósításához, aki a családjukban őrzött – egykori leveleket, képeslapokat, tábori levelezőlapokat, naplókat, – a háború ideje alatt készült térképeket, fényképeket (a hadszíntéren vagy a háterszágban készültéket, katonai arcképeket, életképeket) – egykori újságokat, folyóiratokat, – a háború ideje alatt kiadott, azzal kapcsolatos témájú könyveket, – a háború idejéből származó tárgyakat (fegyvereket, kitüntetések, jelvényeket, zászlókat, a mindennapi hadiélethez szükséges eszközöket) – a hadifogság emlékeit szívesen felajánlja számunkra vagy kölcsönzi egy tárlat erejéig, az jelezze ilyen irányú szándékát – áll az önkormányzat felhívásában.

A leadás határideje: 2014. március 31.

Balatonfüred legforgalmasabb főutcája új burkolatot kap

A város kezdeményezésére a Magyar Közút Nonprofit Zrt. megkezdte és március folyamán be is fejezi Balatonfüreden az Ady–Kossuth–Vázsonyi utcák teljes felújítását.

A vasúti átjárótól egészen a Balatonszőlős irányában lévő településtábláig kap új aszfaltszőnyeget az útszakasz, a kivitelezők több ütemben dolgoznak. Az első ütem, vagyis az Ady Endre utca aszfaltozása még februárban megtörténik, ezután következik a Kossuth és Vázsonyi utcák asz-

faltozása. Az egyik rész kivitelező szerint ezúttal nem keletkezik majd kátyú a csatornafedelek mellett, hiszen ezeket nem utólagos bontással, hanem még az aszfalt leterítése előtt a megfelelő szintre emelik. Több helyen az útszegélyt is ki kell cserélni, a burkolat fel-festése is megtörténik a felújítás végén. A munkálatok ideje alatt az érintett szakaszokon 30 km/h sebességkorlátozás van érvényben, időszakosan forgalomelterelésre is számítani kell.

Bán László

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Feljéc: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai előkészítés: L-Medium Kft. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(20)468-5385. A szerkesztőség jogának tekintti az olvasói levelek megrövidítését. Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, polgármesteri hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth utca 3. E-mail: bf@nfuredtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható.

Átalakul a Füred Hotel

Éveken át tartó enyészet után megújul a Füred Hotel, a város egyik legnagyobb szállója. Jövő nyárra készül el a gyógy-szállóként is működő négycsillagos hotel és a mellé tervezett két luxus apartmanház.

A tereprendezés már zajlik, az átépítés májusban kezdődik. A hotel és környezetének megújulásával, a Széchenyi sétány újragondolásával a város egy újabb kulturált parti résszel bővül. A Füred Hotel, amely évtizedeken keresztül a város egyik legforgalmasabb szállója volt, közel hat éve áll teljesen kihasználatlanul. A korábbi tulajdonos, évekkel ezelőtt az Új Széchenyi-terv keretében 450 millió forint támogatást nyert az épü-

let rehabilitációjára, de a munkálatok el sem kezdődtek, a pályázati forrás pedig így elveszett. A Flamingó Hotel tulajdonosa, Czigle János a közelmúltban vette meg a part menti hotelt, amelyet 6,5 milliárd forintból épít át. – Komoly terveink vannak. Bővítjük az egykori hotel funkcióját. Konferenciáknak adunk majd helyet, hasznosítani szeretnénk a gyógyvizeket, minőségi gyógyszállóban gondolkodunk, ezzel az északi parton teljesen egyedülálló szolgáltatást ad majd a hotel – így Czigle János.

A terület előkészítése már megkezdődött. A rossz állapotú, elöregedett, mindenféle elrendezési elv nélkül ültetett fákat kivágták, helyettük az ígért szerint 270 új fát ültetnek majd.

A hotel átépítését a Bord Építész Stúdió végzi. A látványtervek részben elkészültek, kisebb módosítások azonban még hátra vannak. Várhatóan májusban kezdődik az építkezés, a tervek szerint legkésőbb 2015 nyarára el is készül a négycsillagos, 220 szobás szálló, amelyben egyebek mellett lesz gyógyvizes medence, gőzfürdő, szauna, sóbarlang és hatszáz fős konferencia központ. Az épület keleti és déli oldala mellé 60–120 négyzetméteres part menti lakásokat tartalmazó, saját wellnessrészleggel rendelkező egy-egy apartmanház épül.

Lapunk a tervek készítő építész-mérnököt kérdezte.

– Egységes, letisztult megjelenésben gondolkodunk, a jelenlegi épület torony jellege megmarad, hiszen az egy jelkép, a víz felől nézve impozáns megjelenést mutat. Az épület jellegével nincs gond, a nagyobb vízfelületek partján jól mutatnak az ilyen támpontot adó,

toronyszerű épületek. Az arányokon viszont mindenképpen változtatni kell, harmonikusabbá, könnyedebbé, barátságosabbá tesszük az épületet. Könnyed, fehér megjelenést kap, lágyabb korlátrendszer alakítunk ki, hangulatos, enyhe színezést adunk az erkélyeknek és szebbé tesszük az üvegfelületeket – összegzett Bordás Péter.

A jelenlegi szálló vázszerkezete megmarad, a bejáratánál azonban lebontják a vasbeton elemeket, a Balaton felőli oldalára pedig egy új épületrészt illesztenek, ez lesz a közel ezer négyzetméteres vízfelületet magába foglaló wellnessrészleg. – Attraktívabb lesz az épület, és az arányai is megváltoznak – tette hozzá a tervező.

Az épület hőellátását részben napelemek biztosítják majd. A

hotel két oldalára épülő apartmanházak megjelenése illeszkedik majd a főépülethez.

Bóka István polgármester és András István, a város főépítésze egyeztetett a tervezőkkel, illetve a tulajdonossal a készülő beruházásról. A látványterveket elfogadták, kezdődhet a hotel felújítása, megállapodtak abban is, hogy a terület parkosítására külön tervek készülnek, pótolják a kivágott fákat, de úgy, hogy bizonyos sávokban a sétány felől le lehessen látni a Balatonra.

Az egyeztetésen elhangzott, hogy a Marina Szálló is felújítás előtt áll, ezért a két épület arculatát mindenképpen össze kell hangolni, erről külön tárgyalnak majd.

– Ez egy nagy lehetőség, hogy ennek a parti szakasznak egy egységes, kulturált megjelenést adjunk. Szép lenne, ha a két épület színeiben harmonizálna egymással. Az átgondolt faültetéssel, illetve parkosítással pedig kicsit megnyitnánk a kilátást a víz felé – vélekedett a főépítész.

– Saját 150 méteres partszakasza és strandja van a hotelnek, amit nyitottá tesszünk. A helyi lakosok átlagos árú, a Kisfaludy és az Esterházy strand árai közé pozicionált belépőt válthatnak majd ide. Minőségi szállodát tervezünk, amely szolgáltatásaiban a Flamingó Hotelt is felülmúlja. Elsősorban a belföldi turizmusra építünk majd, a Flamingóban is azt látjuk, hogy jelentős igény van a minőségi szolgáltatásokra – válaszolta kérdésünkre Czigle János, aki elmondta, a költségeket hitelből, illetve önerőből állják, egyelőre uniós forrást nem sikerült szerezni a beruházáshoz.

Megújulás előtt a felső városrész

(Folytatás az 1. oldalról.)
– Tavaly megtörtént az önkormányzatok adósságkonszolidációja, aminek Balatonfüred az egyik nagy vesztese lett. Nemhogy előnye származott volna a városnak az éveken át következetesen végrehajtott racionális gazdálkodásából, hanem kvázi pénztől esett el. Nem bántotta ez az igazságszérzetét?

– Valóban, minden önkormányzat, amelyik viszonylag alacsonyan tartotta az adósságállományát, rosszul jött ki ebből. Füreden egy racionális rendszer mentén igyekeztünk dolgozni, úgy gondoltuk: csak infrastruktúrafejlesztésre veszünk fel hitelt és csak abban az esetben, ha a hitel kamata jóval a betéti kamatok értéke alatt van – ezt most is így gondolom, ez a gazdasági racionalitás egyik alapja. Töredék hitelt vetünk fel ahhoz képest, mint amit lehetett volna. Azt tudtam, hogy valamilyen konszolidációra mindenképpen szükség lesz, mert különben az önkormányzati rendszer működésképtelenné vált volna. 2002–2010 között az önkormányzati rendszerből éves szinten 200 milliárd forintot vontak ki, ha ez nincs, akkor nem lett volna gond az önkormányzatok adósságállományával, tudták volna finanszírozni a hiteleiket. Azal azonban nem számoltam, hogy a konszolidáció teljes mértékben általános lesz. Igazságosabb lett volna egy differenciált adósságkiváltás. Csalódott voltam emiatt.

Annyi előnye azonban mindenképpen volt a konszolidációnak, hogy tiszta lappal indulhatott el az önkormányzati rendszer, és a hitelek döntő többségéhez most már kormányhivatali engedély kell.

– Gondok vannak a helyi autóbusz-közlekedéssel. A Balaton Volán tetemes adósságot kér számon a városon, miközben a kezdeményezésükre átalakított menetrend ellenére is veszteséges a rendszer, az utasok pedig elégedetlenek a szolgáltatással. Mi a megoldás?

– A városnak nincs elismert adóssága a Volán-társaság felé, ilyen jogi kötelezettségünk nincsen. Annyi történt, hogy a Balaton Volán kimutatta: a tömegközlekedés működtetése mekkora veszteséget okozott számukra, de eközben a város rendszeren fizette a megállapodás szerinti hozzájárulást, és átadtuk azt a normatívát is, amit a költségvetésből kap-

tunk. Tavaly átalakítottuk a rendszert azzal az ígérettel, hogy rentábilis lesz a helyi közlekedés, ez nem így lett. Sok a panasz a menetrendre, és továbbra is veszteséges a helyi tömegközlekedés működtetése. A társaság beszámlója szerint minden kilométer 380 forintba kerül, ráadásul tíz utasból három fizet csak teljes árú jegyet.

Erre az évre az a megoldás született, hogy a szokásos évi támogatás felett a Volán által 2012 évre kimutatott 12 milliós veszteség felét kifizeti a város. Ha a költségvetés engedi, jövőre is hasonlóképpen járunk majd el. De gondolkodunk más megoldásokban is. Ez üzleti kérdés, az önkormányzat szívesen tárgyalna bármilyen másik közlekedési vállalattal egy olcsóbb és hatékonyabb működtetés érdekében. Úgy tűnik azonban, ilyen nincs a palettán. Sőt, azt a lehetőséget is megvizsgáljuk, hogy milyen költségekkel járna, ha az önkormányzat beszerzne 3–4 buszt, és maga látná el a szolgáltatást.

– Tagadhatatlanul mintafejlesztések történnek a városban. Igazán impozáns lesz az Arácsi út, kuriózumnak számít az uszoda megépítése, valamint a buszállomás, illetve környékének átalakítása. Ugyanakkor a beruházások átadása csúszik, és a lakosság részéről akadnak minőségi panaszok is, elsősorban a kerékpárút és a már említett Arácsi út kivitelezésével kapcsolatban.

– Valóban vannak csúszások az egyes beruházásoknál. Jellemző, hogy azoknál a fejlesztéseknél, ahol az önkormányzat az egyedüli lebonyolító, jobban tudjuk tartani a kitűzött átadási határidőket, ott viszont, ahol több partnerrel közösen valósítjuk meg a beruházást, bizony vannak késedelmek. Az Arácsi út például egy rendkívül komplex beruházás, négy-öt céggel kell folyamatosan együttműködni. A területen dolgozott egymással párhuzamosan az E.On, a T-Com és a UPC. Elég nehéz volt az összhangot megteremteni. Az E.On például 180 napos határidőkkel vállalja a munkálatokat, ami számunkra nehezen kezelhető egy ilyen ütemítésnél, viszont nem tudunk tenni semmit sem, mert szerződést nem szegnek ezzel. Sok ilyen tényező hátráltatta a projektet. Április közepén adjuk át a teljes utat.

A pályaudvar és a buszállomás korszerűsítése ennél is bonyolultabb helyzet. Itt a MÁV-val, a

MÁV-Starttal és a Volánnal kell együttműködnünk. Ugyan a város a kesztor, de a beruházásnak csak kis része esik ránk, rengeteg koordinációs probléma merült fel. Eredetileg január végén lett volna az átadás, ezt május 31-re kellett kitolnunk.

Minden minőséggel kapcsolatos konkrét bejelentést komolyan veszünk és kivizsgálunk. Egyértelmű, hogy a hibákat ki kell javítani, erre külön odafigyelek. Konkrét panasz azonban egyelőre nem érkezett az önkormányzathoz, sem a kerékpárút, sem az Arácsi út ügyében. Várom az esetleges bejelentéseket, ez esetben ígérem, a tervezővel és a kivitelezővel együtt megnézzük, mit lehet tenni.

– Többször nyilatkozta, hogy a város gazdasága szempontjából nagyon lényeges, hogy magánberuházások is történjenek. Most úgy tűnik, hosszabb szünet után elindult néhány ilyen építkezés.

– Nagyon fontos, hogy a magántőke is megjelenjen a városban és létrehozza a maga beruházásait. Valóban, most több ilyen beruházás is megvalósul Füreden. Megkezdődhet a város egyik legnagyobb szállodájának, a Füred Hotelnek az átalakítása, az Aranyhíd sétányon elkészül a csapatpihenő helyén zajló beruházás. Szintén a sétánynál elkezdődik egy 40–60 szobás szálloda építése, ez egy gyógyturisztikai fejlesztés, amely az uniótól is nyert támogatást. Hamarosan befejeződik a Margaréta Hotel bővítése, illetve a BYC átépítése.

– Idén milyen fejlesztések várhatók a városban?

– Megkezdjük a közvilágítási hálózat modernizálását, a város közvilágítási rendszerének kétharmadát lecseréljük, mintegy 1700 lámpatest helyére ledes világítás kerül. 85 százalékos támogatást kapott ehhez a város, számításaink szerint két-három év alatt meg is térül a beruházás, hiszen a kicserélt helyeken közel a felére csökken majd a felhasznált energia. Ezzel májusra el kell készülnünk. Tavasszal már használható lesz a felső városrészt a Balaton-parttal összekötő kerékpárút. A szezonra átadjuk a Tagore sétányon épülő látogatóközpontot, a megújuló Aranyhíd sétányt, a Vitorlás étterem emeletén pedig vitorlászéremot hozunk létre. Várhatóan ősszel a Kagyló-köz igényes burkolatot kap, és szeretnénk a volt zsinagóga épületét is

felújítani. A Norvég Alapnál pályázunk erre, ez egy gyönyörű, értékes műemlék épület, itt egy kiállítóhelyet és egy közösségi teret alakítunk ki. Az uszoda építése a megfelelő ütemben zajlik, a jövő év első negyedében a teljes beruházást átadjuk.

– Távlati célok?
– A 2014–20 közötti időszakban a balatoni programon belül is jelentős keretek állnak rendelkezésre az egészségturizmussal kapcsolatban. Itt a városnak jól kell tudnia pozicionálni magát. Változtatlanul úgy gondolom, Füred olyan hely, ahol jó élni, ezért sok látogatót tudunk vonzani. A hagyományos turizmus mellett nagyon jó lehetőségeink vannak az egészségturizmusban, használnunk kellene a gyógyvizeinket. A tervek között szerepel például egy látványpalackozó létrehozása, amely ipari és turisztikai célt egyaránt szolgálna. Egy város nagyon nehezen tud munkahelyeket teremteni, azt tudjuk tenni, hogy olyan feltételeket biztosítsunk, ami kedvez ennek.

Nagyon fontos cél, hogy a város megszerezze a Füred kemping tulajdonjogát. Ez jelenleg felszámolás alatt van. Az SCD annak idején az összes megvásárolt kempingjére külön-külön egy önálló céget hozott létre, ezek felszámolás alatt vannak, négy bank jelzáloga terheli az ingatlanokat. A Balatontourist jelenleg a felszámoló megbízásából üzemelteti, működteti a kempingeket, ebben idén biztos nem lesz változás, tehát a tavalyihoz hasonlóan üzemel majd a kemping. Ha önkormányzati tulajdonba kerül, mindenképpen megtartjuk a kemping funkciót, de fejlesztünk a területen.

A Sundance parkkal kapcsolatban továbbra is úgy gondolom, hogy hosszú távon bontásra ítélt a komplexum. A következő ciklus egyik markáns feladata lesz ennek rendezése.

Támogatni kell és ösztönözni a kisebb vállalkozások idetelepülését. Jelenleg két jól működő klaszter van a városban, azon vagyunk, hogy legyen több. A városrehabilitációt is folytatni kell, ez az arácsi központnál már valamelyest látszik, de szeretnénk megújítani a Fehér templom és az Evangélikus templom közötti részt is. A Kossuth utca és a mögötte lévő terület rehabilitálása nagyot lendítene Füreden.

Martinovics Tibor

Májusra elkészül a vitorlástörténeti élménymúzeum

(Folytatás az 1. oldalról.)
A műemlékvédelem jóváhagyásával bővítik a teraszt, kicserélik az emeleti rész nyílászáróit és elkészítik az új fakorlátot.

A múzeumot az épület Tagore sétány felőli oldalához épített új falépcsőn lehet majd megközelíteni. A Hauszmann Alajos által tervezett régi klubházon is volt itt egykor ilyen feljárat. (A jelenleg is álló eklektikus épület 1921-ben, a Stefánia Yacht Egyeslet fából készült klubháza helyett épült, annak egyes faelemei felhasználásával, részben megtartva külső formáját.) A tágas teraszról azonnal a fogadótérbe léphetünk, ahol a

jegyvásárláskor a látogató kap egy egyedi tervezésű mentőmellényt, amely egyben a látogatófelismerő rendszer alapeleme is. Az egykori klubház műemlék koporsófödemes nagytermében egy 30 négyzetméteres, járható üvegfelületű Balaton-térkép áll majd, amelyen a látogatók szabadon mozoghatnak és választhatják ki az őket érdeklő helyszíneket vagy témákat. Lesz külön úgynevezett viharoszoba, ahol a balatoni viharok kalandos nehézségeit lehet kipróbálni. A parti viharjelzések és villámok villódzása, a kivetített partok mozgása, a mennydörgés, a hullámok és szél zúgása, a hajó

recsegésének hangjai, az imbolgó fedélzettel és a hajó kormányozhatatlanságának érzetével együtt adrenalinfokozó élménnyé teszik a múzeumlátogatást.

A látogatók történeteket hallhatnak a balatoni szelekről, versenyekről, a hajókról, méretarányos makettek, tervrajzokon, fotókon és tárgyi emlékeken keresztül ismerhetik meg a múltat és a jelent. Manőverasztalon két-dimenziós pozicionálással kikötőből kikötőbe lehet majd juttatni a kis vitorlást, de két hajókormány segítségével kicsit gyakorlatiasabban is ki lehet próbálni az irányítást. A felsorolt élményeszközök

többsége fellelhető, felújított vitorláhajó-elemekből vagy azok részeiből készül, a belső tereket pedig hajóbelsőre emlékeztető anyagokkal, burkolatokkal, színekkel, formákkal alakítják ki.

A várhatóan május közepére elkészülő, egyedi múzeum mintegy 145 millió forintból épül. Az önkormányzati tulajdonban lévő Balatonfüred Kulturális Non-profit Kft. európai uniós pályázaton a beruházás teljes költségét elnyerte. Az új kiállítóterület működését a város többi múzeumát is fenntartó FüredKult Kft. végzi majd.

martinovics

Három évtizede az elsők közt

A Balatonvin Borlovagrendnek ma már több mint ezer tagja van

Balatonfüred, Csopak és sorolhatnám tovább a Balaton-parti településeket, melyek nevét nemcsak a Balaton kiváló üdülési adottságai miatt jegyezte meg a magyar és a külföldi érdeklődők közönsége, hanem a nemzetközileg is ismert és jegyzett kitűnő borai tették igazán nevezetessé.

A jó bornak is kell a cégér jel-szavát alkalmazták Franciaországban először, ahol létrehozták a borlovagrendeket, amelyek a helyi hagyományokat felkarolva megalapították a helyi szervezeteiket, egyesületeiket, ezek működését rendszeresítették, s létrehozták az országos, majd a nemzetközi szervezetet, a párizsi székhelyű Bachusi Borrendek Nemzetközi Szövetségét, az FICB-t.

melyből felsorolok néhány lényeges tételt:

Az egyesület célja: a Balatonfüred–csopaki borvidék borainak megismertetése a világ borkedvelőivel, rendezvénysorozatok szervezésével hozzájárulni a borvidék és a magyarországi idegenforgalom fejlesztéséhez, népszerűsíteni a gasztronómiáját, tovább növelni a magyar vendéglátás hírnevét. A borrend zászlósborává a Balatonfüred–csopaki rizlinget választottuk.

Meghatároztuk a szervezet nevét és székhelyét: Balatonvin–Csopak Borrend, Csopak, Füredi út 2.

Megválasztottuk a tisztségviselőket, a vezető testületet, a borrendi tanácsot, melynek elnökévé engem választottak meg. Az egyesület címerét a Szabad Csopaki Szőlőhegy Hegyközség 1754-ben megalkotott pecsétje képezte,

ven borozóval rendelkezett. Ezen túlmenően több száz termelő szőlőjének a felvásárlását is vállalta.

Alapvető követelményként határoztuk meg: „Igyunk jó bort mértékkel!”, amely összefoglalja hogy a borvidékünkön termelt ki-

rend díszruhája országosan elismerést nyert.

Borrendünk fontosnak tartotta, hogy az eseményeket rögzítsük emléküik megőrzése érdekében. Így többek között Máté Ernő elkészítette borlovagrendünk krónikáskönyvét, melyben minden felavatott személy szerepel és aláírásával igazolja fogadalmát.

Meghatároztuk, hogy minden esztendő közgyűlésén borversenyt tartunk, amelyre minden borral rendelkező borlovag benevezhet. A borverseny értékelése az egyik legsikeresebb tevékenysége volt a munkánknak, amely előrevitte a borászok szakmai képzését.

Kik lehetnek borlovagok? Széles kör tartozik ide. Mindazok, akik szőlészettel, borászattal, borkereskedéssel foglalkoznak, akik szeretik e táj kitűnő borait, s vállalják a borlovaggá avatás követelményeit, megfelelnek a próbatételnek, mely vidám szakmai követelmények teljesítését várja el a jelölttől. Azok a borlovagok, akik az egyesületnek nem lettek tagjai, a borlovagrendünk nagykövete címet kapták.

BALATONFÜRED A SZŐLŐ ÉS A BOR NEMZETKÖZI VÁROSA

Már 1984-ben bekapcsolódunk a Budapesti Tavasz Fesztivál programjába. Csopakon fogadtunk francia, német, svájci és holland vendégeket, akik a Borrendek Nemzetközi Szövetsége szervezésében kerestek fel bennünket, s felavattunk közülük mintegy 18 vendég borlova-

got. 1987-et a párizsi Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatal a szőlő és a bor nemzetközi évének nyilvánította, és meghirdette a Szőlő és a Bor Nemzetközi Városa címért folyó pályázatot is.

Magyarország – a balatonfüredi Dicity Dezső javaslatára – egyike volt annak a nyolc államnak, amely 1924-ben aláírta a Nemzetközi Borhivatal, mai nevén Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatal (OIV) alapító levelét. 1987-ben már a világ akkori szőlőtermesztésének 96%-át képviselő 33 tagja volt.

Balatonfüred város vezetését megkeresve megállapodtunk Ádám Istvánnal, a város tanácselnökével a feladatok meghatározásában, amelybe bevontuk Varga Zoltánt, az Aszfófi Egyesülés igazgatóját is. Borlovagrendünk kezdeményezte, hogy a Bachusi Borlovagrendek Nemzetközi Szövetsége 1987. évi kongresszusát Balatonfüreden tartsák. Az egyhetes program során volt kongresszus a Marina Hotelben, ahol borlovagokat avattak, egész napos borászati tanácskozás, majd júniusban megyei borverseny, üdítőitalok versenye, hazai és külföldi cégek szőlőművelő gépbemutatója. (Lásd dr. Rácz János: Balatonfüred, a szőlő és a bor nemzetközi városa 1987–2007 című könyvét.)

Az 1987-es esztendő a Rómában október végén megtartott kongresszussal és a pályázat eredményeként a győztes települések részére a Szőlő és a Bor Nemzetközi Városa Diszoklevél átvételével fejeződött be. Balatonfüred 15 másik magyar településsel együtt kapta meg az oklevelet, amelyet dr. Ádám István vett át, aki egyben a Balatonvin Borlovagrend tagja is volt. Ezt a diszoklevelet a mindenkori polgármester őrzi. Hogy a város a szőlő és bor települése, jelzi az a több mint 200 éves szőlőprés, amelyet 2003-ban a Balatonfüred Városért Közalapítvány szervezésében a város Tihany felőli bejáratánál helyeztünk el.

BALATONFÜRED A BORRENDI KONGRESSZUSOK VÁROSA

Míg 1985-ben csak három, 1988-ban már 13 borrend volt az országban, így a jobb együttműködés miatt értelme lett a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége (MBOSZ) létrehozásának. A szövetség, melynek ma már több mint negyven borlovagrend

A Balatonvin Borlovagrend borversenyének díjazottjai: Zsebők Zsigmond, Koczor Kálmán, Frick Józsefné, Kiss László és Vörös Emil

a tagja, elfogadta a Magyar Borlovagok Etikai Kódexét és a Magyarországi Borrendek Működési Reguláit.

A szövetség első kongresszusát Balatonfüreden és Csopakon rendezte javaslatunkra és közreműködésünkkel 1990 májusában, melyet a szőlő, bor, történelem jegyében hirdettünk meg. Sikeres, többnapos kongresszus volt színes programmal. A második országos kongresszust 2004-ben tartotta itt a szövetség, mivel a Balatonvin Borlovagrend az egyik legaktívabb tagja, önálló könyvvel történelméről. Az MBOSZ dr. Terts András elnökségével a húszéves jubileum alkalmából Balatonfüredre szervezte közösen a borrend közgyűlésével a kongresszust, amelyen a szövetség emlékkönyvét is bemutatták.

2009-ben az MBOSZ 13. kongresszusán dr. Bóka István polgármester vette át a város nevében a szövetség legnagyobb kitüntetését, a Pro Vino Hungarico-díjat az ünnepi kongresszuson, mely szerint „A Magyarországi Borrendek meggyőződően a Balatonfüred–csopaki borvidék központjaként a magyarországi szőlő- és bortermeles érdekében vállalt meghatározó tevékenységéről, annak elismeréseképpen a Pro Vino Hungarico 2009 megtisztelő díjat Balatonfüred város részére adományozza”. Itt említjük meg, hogy a polgármester Pro Vino érdemérem díjat kapott munkája elismeréseként.

A Balatonvin Borlovagrend idén már harminc éve működik. Március 22-én a jubileumi ünnepségen tartják az MBOSZ kongresszusát és a borlovagrend együtt ülést. Készül az új, jubileumi könyv és egy film a borlovagrend elmúlt harminc évéről. A borlovagrend tevékenységét nemcsak a kölcsönös együttműködéssel és kongresszusokkal ismerte el az MBOSZ, hanem azzal is, hogy a legtöbb kitüntetést az egyesületek közül tagjaink vehették át az elmúlt harminc évben végzett sikeres munkáért.

A borlovagrend elnök-nagymesterei voltak: Gubicza Ferenc agrármérnök, Zsebők Zsigmond kertészmérnök és Koczor Kálmán kertészmérnök, akik országos és nemzetközi elismertséget biztosítva irányították a Balatonvin Borlovagrendet. Bízunk abban, hogy ez a tevékenység további sikerekkel folytatódik.

Gubicza Ferenc
alapító elnök-nagymester

Borlovagok csoportképe a szentmisét követően a balatonfüredi Pirok templom előtt

Magyarországon a bort mint alkoholt tartalmazó italt a rendszerváltozásig nem volt szabad reklámozni, ezért a külföldi és hazai idegenforgalomban résztvevőkkel együttműködve a szőlészettel-borászattal foglalkozók is keresték azokat a lehetőségeket, amelyekkel ez a probléma megoldódhat. Így kerültünk kapcsolatba egyik idegenforgalmi szervezettel, illetve azok vezetőivel, munkatársaival, akiknek javaslatait, külföldi tapasztalatait felhasználva létrehoztuk Magyarországon elsők között a borlovagrendünket.

A DUNÁNTÚLON ELSŐKÉNT ALAPÍTOTTUNK BORLOVAGRENDET.

Csopakon 1984. március 4-én a szőlőtermesztéséről nevezetes Suly-féle kúriában nyolcan létrehoztuk a Balatonvin Borrendet, Borlovagrendet. Az alapítók: Dénes János, Gubicza Ferenc, dr. Markovszky György, Ott László, dr. Szalay László, Szekendy Alajos, Varga István, Zsebők Zsigmond. Mindenki szőlőtermesztéssel is foglalkozott a magán gazdaságában, többeknek a szőlőfeldolgozás-borászat-kereskedelem is a tevékenységük része volt. Alapítónak fogadtuk el még azokat a borlovagokat, akik 1984-ben az egyesület tagjai lettek. Az alapítói közgyűlésen minden lényeges dologban döntöttünk, így elfogadtuk az egyesület (borrend, majd borlovagrend) alapszabályát,

mely a hagyományok ápolása szempontjából volt lényeges. Az egyesület bélyegzője: római kori stilszőkés, szőlőművelő kapa és stilizált szőlőfürt, kör alakban a borrend neve.

Az egyesület feladata a Balatonfüred–csopaki borvidék történelmi és kulturális hagyományainak ápolása, a szőlőtermesztés technológiájának fejlesztése és a talaj, valamint az éghajlati adottságokban speciális lehetőségeket kínáló, itt termesztett olaszrizling borfajta által érvényesített gasztronómiai szépségek elismertetése és megkedveltetése. Az alapszabály meghatározta az elnök-nagymester felelősségét a borlovagrend életében. Az egyesületi forma miatt került az elnök megnevezés bevezetésre, a nagymester cím pedig a borlovagrendek hagyományai szerint az első számú vezető tisztségét jelentette. A borlovagrend elnevezést az első évek sikeres munkája után vezettük be.

A borrend megalakulásakor a tagok csak természetes személyek lehettek, de ez nem zárta ki azt a lehetőséget, hogy külső támogatók közreműködjenek az egyesület tevékenységének anyagi támogatásában. Legnagyobb segítséget a Balatonfüred–Csopak Tája termelőszövetkezet biztosította, mely akkor a borvidéken legnagyobb területen, több mint 400 hektáron termelt szőlőt, szőlőfeldolgozóval, 40 ezer hektoliteres bortárolóval és több mint negy-

Magyarországon első ízben Balatonfüreden avattak templomban borlovagokat, melyen a Pirok templomban vettünk részt. Elsőként került sor arra is, hogy felszentelt pap a Borrendi Tanács tagja, tisztségviselője lett. Vitéz Ajtos Józsefet borrendi prépostnak választottuk meg. Fontos esemény minden esztendőben a borlovagavatás. Az első esztendőben ezt elsősorban Csopakon tartottuk, majd a helyszíneket bővítettük, ezzel is növelve az esemény népszerűségét, a teljesség igénye nélkül Balatonfüred, Csopak, Alsóörs, Balatonalmádi, Balatonszőlős, Balatonudvari, Balatonakali, Budapest, Zánka, Tihany, Pécsely, Szentantalfa, Ausztriában: Burgenland, Krems, Németország és Olaszország stb. Ma már a Balatonvin Borlovagrendnek több mint ezer nagykövete hirdeti szerte a világban a Balatonfüred–csopaki rizling és a többi fajta jó hírnevét. Ezek közül néhányan: Keresztury Dezső akadémikus, író, Lőrincze Lajos nyelvész, Szentgál szülötte, Bakonyi Károly szőlőnemesítő, Csopak szülötte, Csizmadia D. József szőlőnemesítő, Balatonfüred szülötte, Pozsgay Imre egyetemi tanár, Farkas Bertalan úrhajós, Andre Bonin, a Párizsban székelő Bachusi Borrendek Nemzetközi Szövetségének elnök-nagymestere, Koós János, Piros Ildikó, Huszti Péter, Tordy Géza előadóművészek, Zákonyi Ferenc Balaton-kutató, író, Bálint György kertészmérnök.

Megjelent Zatkalik András új könyve, a Tollas próbák

Ezúttal nem másokról, hanem saját munkájáról jelentetett meg könyvet Zatkalik András. A több mint négy évtizedes újságírói pályája alatt megannyi érdekes riport, tudósítás készült, de számos apró novella, karcolat is bekerült a szerző tizenharmadik kötetébe, amelyet Praznovszky Mihály mutatott be a Városi Könyvtárban

Kérjük, rendelkezzen adója 1%-áról a Balatonfüred Városért Közalapítvány javára, hogy városunk tovább szépülhessen, tovább bővíthessük városunk kulturális és sporttevékenységét!

Alapítványunk céljai a következők:
Az alapítvány alapító okirata szerinti célja Balatonfüred Város Önkormányzata feladat- és hatáskörébe tartozó helyi érdekű közügyek megoldásának elősegítése. Így különösen a település-fejlesztés, településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a helyi közutak és közterületek fenntartása, az óvodákról, az alapfokú nevelésről, az oktatásról, az egészségügyi, szociális ellátásról, valamint a gyermek- és ifjúsági feladatokról való gondoskodás, közművelődési, művészeti tevékenység, könyvkiadás, sporttámogatás, az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.
Név: Balatonfüred Városért Közalapítvány
Székhely: 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1.
Adószám: 18922651–2–19
Bankszámlaszám: 73200110–11285438
Az alapítvány kuratóriuma: dr. Bóka István, Molnár Judit (elnök), Glatz László, Gubicza Ferenc, Gyűrű Géza, dr. Kiszely Pál, Miklós Ferenc, Nagy Jenő, Schneider Ferenc, prof. dr. Veress Gábor, Csapó Péter (titkár)

**Köszönettel:
Molnár Judit
elnök, a kuratórium elnöke**

CIVILSZERVEZETEK – PÁLYÁZATI KIÍRÁS

Balatonfüred Város Önkormányzata 2014-ben három különböző pályázati lehetőséggel kívánja támogatni a városban működő civil szervezetek és művészeti csoportok tevékenységét.

Az alábbi pályázati lehetőségekkel élhetnek a pályázók:

I. Pályázati felhívás civil szervezetek támogatásához

A meghirdetett pályázati kategóriák:
– Működési célú támogatás
– Programtámogatás

II. Pályázati felhívás művészeti csoportok nemzetközi kapcsolattartásának támogatásához

III. Pályázati felhívás művészeti csoportok formaruha-beszerzésének támogatásához

A pályázat benyújtásának módja:
A pályázatot kizárólag a pályázati adatlap kitöltésével (az abban meghatározott mellékletek csatolásával) lehet benyújtani.
A pályázatot egy példányban, nyomtatott formában vagy kézzel írottan, zárt borítékban, az átvételt igazoltatva, személyesen vagy ajánlott postai küldeményként az alábbi névre és címre kérjük eljuttatni:
Balatonfüred Város Önkormányzata; 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1.
A borítékra kérjük írják rá: Pályázat – Civil szervezetek 2014. évi támogatása.
A pályázati adatlap letölthető a www.balatonfured.hu honlapról (Városháza – Aktuális/Hirdetmények – Pályázatok menüpont), valamint beszerezhetőek a Balatonfüredi Közös Önkormányzati Hivatalban (ügyfélfogadási időben a 19-es irodában).
A pályázat benyújtásának határideje: 2014. március 14.
(A postabélyegzőn olvasható dátum: 2014. március 14.)
A pályázat eredményéről – a döntést követő 15 napon belül – a pályázók írásban értesítést kapnak. Amennyiben a pályázó támogatásban részesülhet, a döntéssel egyidejűleg tájékoztatást kap a támogatási szerződés megkötésének tervezett időpontjáról.

Terjeszkedik a közalapítvány

Idén öt kötet és a Tempevölgy folyóirat négy számának kiadását tervezi a Balatonfüred Városért Közalapítvány. Országosan terjesztenék a kiadványokat, van, amit újryomtatnának.

Az alapítvány ebben az évben 8,6 millió forintból gazdálkodhat, ez az önkormányzati támogatás mellett magánszemélyek, cégek felajánlásaiból, illetve pályázati forrásokból tevődik össze. A legfontosabb feladat továbbra is a helyi értékeket, a helytörténeti ismereteket feltáró és bemutató könyvsorozat folytatása, de városi egyesületeket is támogatnak, idén például a törökországi Nilüferi Sportfesztiválon fellépő Balatonfüred Néptáncegyüttest.
– Öt könyv kiadását tervezzük az idén. Már nyomdában van a város 2009–13 közötti kiténtettjeiről szóló kötet, valamint hamarosan megjelenik a díszpolgárokat bemutató sorozatunk újabb darabja, amely Kutas Árpádnak állít emléket. Folytatjuk a helytörténeti kiadványainkat is, Lichtneckert András történész ezúttal Pap Gábor református püspök, arácsi lelkész életpályáját foglalja össze, valamint összeg-

Molnár Judit elmondta, idén öt könyv kiadását tervezi az alapítvány

zi egyebek mellett a bécsi forradalomról, a füredi színházról, a Balaton-felvidékről szóló írásait, amelyek értékesek a magyar történelem szempontjából is – fogalmazott Molnár Judit, az alapítvány elnöke.
Az alapítvány eltökélt szándéka, hogy a nagyobb érdeklődésre számot tartó kiadványaiknak országos nyilvánosságot biztosítsanak. A Tempevölgy folyóirat már be is mutatkozott Budapesten, illetve Veszprémben, néhány népszerű, megjelent kötetet, mint például A balatonfüredi savanyúvízi gyógyfürdő története című köny-

vet pedig igyekeznek az országos terjesztésbe beilleszteni, már felvették a kapcsolatot a megyei könyvtárakkal és több könyvtérjesztővel.
– Van több olyan kiadványunk, amelyek igen népszerűek, de már hozzáférhetetlenek. Az egykori füredi képeslapokból szerkesztett tetszetős könyvnek vagy a város nevezetes épületeit, illetve emlékjeleit bemutató köteteknek nagy sikerük volt, most is van irántuk érdeklődés. Terveink szerint ezeket a kiadványokat kiegészítve, újraszervezve ismét kiadnánk. A könyvek idegenforgalmi repre-

zentációs célokra is kiválóan alkalmasak. Persze az ehhez szükséges anyagi forrásokat elő kell teremtenünk, pályázunk is ennek érdekében.
Szűkösek a lehetőségeink, ezért minden támogatást szívesen fogadunk, illetve várjuk az adó egy százalékából származó felajánlásokat is. Célunk változatlan, a helytörténet színvonalas feldolgozása és bemutatása, illetve a városi sport, kultúra és oktatás támogatása – válaszolta kérdésünkre az alapítvány kuratóriumának elnöke.
Az 1996 óta működő közalapítvány eddigi tevékenysége során egyebek mellett kiadta a város monográfiáját, amelyet minden füredi családnak ingyen eljuttattak. Felújította a szívkórház parkjában álló egykori zenepavilont, közreműködött a Tagore sétányon álló Deák Ferenc-emlékmű létrehozásában, a 71-es főút körforgalmába pedig egy 1820-ban készült szőlőprést helyezett el.
A közalapítvány alapvető feladatának tartja a város elmúlt évszázadai történetének feldolgozását, melynek során az elmúlt tíz évben több mint hatvan kötetben mutatta be Füred múltjának egy-egy szeletét, ez a sorozat tavaly négy újabb könyvvel gazdagodott.

mf

Tüdőgyógyászati szakrendelés indul márciustól

Március 14-étől dr. Strausz János professzor megkezdí pulmonológiai szakrendelését a balatonfüredi Városi Rendelőintézetben. Háziiorvosi vagy szakrendelői beutalóval a rendelőintézet recepcióján lehet időpontot kérni a tüdőgyógyász-szakrendelésre.
Eddig Veszprémbe vagy Farkasgyepűre kellett szakorvoshoz járniuk a tüdő- és felső légúti problémáival küszködőknek. Már-

cus 14-étől a most induló pulmonológiai szakrendelésen már Balatonfüreden is ellátják az ilyen betegeteket. A háziorvosi beutalóval a recepción lehet időpontot kérni a péntek déltől kezdődő rendelésre, tájékoztatta lapunkat dr. Ács Károly, az intézet igazgatója, kiemelve: nagy öröm, hogy Füreden nem kisebb szaktekintély, mint a pulmonológia nemzetközi szinten is elismert szakembere, a

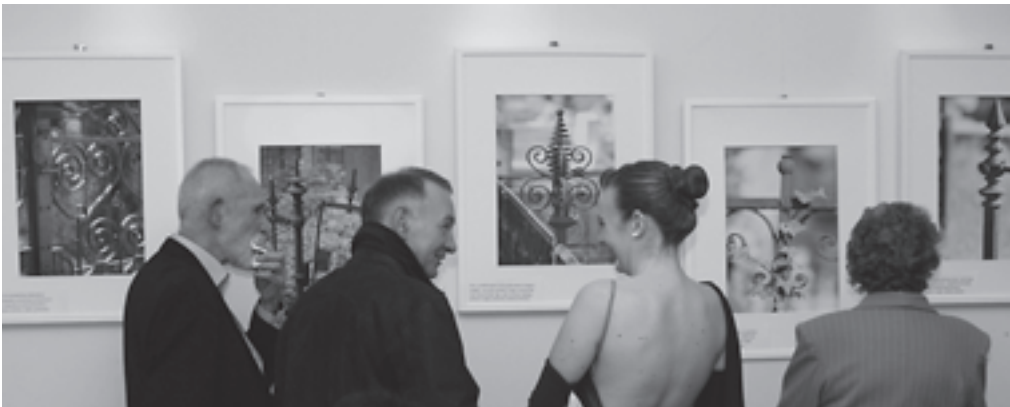
tüdőgyógyászati tankönyv szerzője, az Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet, a legnagyobb tüdőkórház nyugalmazott főigazgató főorvosa kezdi meg a rendelést.
A pár éve lovasi kötődésű dr. Strausz János professzor nem ismeretlen Balatonfüreden, hiszen két éve magánrendelésén fogadta a pulmonológiai és felső légúti betegeteket, most a szakrendelésen

teszi ugyanezt, ahol a légzésfunkció-vizsgálattól kezdve a röntgenen keresztül az allergiavizsgálatokig minden ellátást megkapnak a betegek. Strausz professzor tervei között szerepel az is, hogy dohányzásról leszoktató programot indít. A rendelésen a kiemelt támogatású gyógyszereket is felírja, így már ezekért sem kell Veszprémbe utazni.

BFN

Füredi alkotók a fővárosban

A Múzsza egyesület az újbudai Tető Galériába látogatott

A délelőtti, Szépművészeti Múzeum-beli Caravaggio- és Raffaello-kiállítás megcsodálása után rekord létszámú alkotó részvételével nyitotta meg a Múzsza Művészeti Egyesület az immáron hagyományosnak tekinthető kiállítását az újbudai Tető Galériában.
A kapcsolat majd’ évtizedesnek mondható, s az alkotók minden esztendőben elzarándokolnak műveikkel a XI. kerület eme hangulatos negyedébe, az Ecsed utcai kiállítóterembe. De nemcsak az alkotásaikat vitték magukkal, hanem jókedvet, vidámságot, és a sü-

temények, pogácsák mellé finom, balatoni borokat is. Ezekkel kínálják a kiállítás megnyitójára a termet megtöltő budai polgárokat. A jó hangulathoz nem hiányzott a muzsika és a tánc sem, Rábaközi Rita Pálóczi Horváth Ádám által gyűjtött, vidám dalokat énekelt Bánó Veronika zongorakíséretével, Szigeti Balázs (egy fővárosban élő Múzsza-unoka) pedig Lányi Gabriellával párban művészi táncot mutatott be nagy átéléssel.
A kiállítást a csoporttal tartó Takács Miklós önkormányzati képviselő nyitotta meg, s hogy a

paletta még színesebb legyen, sor került két könyv bemutatására is. Fritz Bélának A mulandóság nyomai című fotóalbumát és Gaál Antal Elbitangolt hétköznapiim című gyűjteményes verseskötetét ismerhették meg az érdeklődők. A vendéglátók részéről Makara Klára, a galéria vezetője mondott szíves szavakkal köszönetet, majd mindenki kedvére végigbőgészhet a 19 festő, 3 fotós, 3 textilművész és egy fazekas által létrehozott változatos és izgalmas alkotásokat.

G. A.

Levél Segesvárról

Hogyan halt meg Petőfi?

31. július, 1849.
 Polgártársam drága barátom hol vagy figyelmed egy pillanatra ha bírom még fogadj vissza szívedbe háborúban szűk az idő nem írhatok hogyha fűtül a golyó vagy ha feléd suhint a dzsidás zsisbad már a kezem szívem is ki-ki hagy ólomsúlyú lett ez a két láb megszűrt jól a bitang volt egy árva fiú itt dobját ölve halott fele annyi ha volt mint én.

Megérte-e mondd ha meghalok én is mint százan körülöttem megérte-e sügd de te élsz ugye Jankó nem foly kezedre a vér kihúzta pikáját nagy csendben esett le a testem a jó anyaföldre pajtasod a Sándor a kedves hosszú útra megyen schwarzgelb offiziered nem tudod megölelni hozzá érkezni időben nem tudsz vérzik a tiszt az őrnagy utolsó perceit éli szakadt a ruhája fegyvere nincs idegzete tépett testéből ömlik a vére őrgöngök hada messze de Bem!

Él-e apónk vezényel a tűzben én meg csak ülök és nézem fenn az eget lefogva sebem vérzik tarsolyomra tettem utolsó papírom könyökömmel fogja a félsz érzem a bajt kevéske erővel írom levelem vérzik a seb belemártom a tollat írok jönnek-e értem időben vagy ez lenne a vég drága barátom Jankóm nehezül már a kezem nehéz lesz olvasnod e firkát túlélhetem-e látlak-e még együtt látunk-e repülni égen madarat innen már mind elmenekült.

Dobos jelezz elébük elébük előre eljött beért ez már a vég polgártárs itt lenne helyed de te hol vagy beköthetnéd a sebem barát a barátnak de nem!

Jó hogy nem vagy itt kettős halál nagyobb csapás a nemzetünkre maradj csak ott komoly vidámságú családapa ismerlek-e én két éve hogy tudlak életem legszebb napjai közé sorolom azt a hetet amit köreidben töltöttem vala el Laci te nagy vagy már ugye nagy nehéz a puska neked még de a trombita az kellene itt is halkul már a moraj jó lenne ha fűjnád fűjd Lacikám aranyom rég a csizió jelenté szerencsés én nem leszek barátom – mondta – nem leszesz soha de lett legjobb barát vagy nekem mi ketten a sorsot is rendünkre tanítjuk.

Magyar Homér merre vagy lovagkor elmúlt kardviselésre születtem fájdalom szülém későn tett le e világra elmúlt a lovagkor hős levegője amit tettem tettem erőn felül is éltem nem vágyódtam soha százévesen totyogni langy meleg szobában.

Az írás volt az életem a harc most meg kardom sincs velem ha lenne is emelni sem lenne már erőm nem akar fogni a szerszám Jankóm van pedig mártani bőven a tollam ki sem írom tán az egészet jaj a fiamra vigyázz meg Júliámra nagyon ne hagyj el

őket mint én Koltó sejlík fel előttem Júliám tündérszép mosolya.

Amit isten adott dicső életemet visszaadom hogy a siron túl is jár-e nekem még valami mit tudom én azt Jankó felfogni ésszel nem lehet mi minden felfordult e kis hazában fiam van – egészséges akár a makk – köszönve nektek is hogy ily zavarban mented nőmet bár családod is alig bírod az isten áldjon meg érte édes Jánosom őt az istent nem szídom hogy menni kell de hogy futni kellett a sáska had elől azért igen miért e rengeteg pika mint tengerárja úgy zúdult reánk mit ártottam én százezer kozáknak!

Jó lenne élni még élni és ölelni asszonyom legszebbet itt e földön keblemre vonnám kis fiam óh be kevés volt ez a pár év minekünk bár csak élhetném veled újra át Marokvas Lacikád – de azért futok én is már a nyomodban fiam van nekem is – és a szőke leányod Julcsi nekem is van Júlám bizonyos van van de merre vigyáz rám gyönyörű szemével és rá vigyáz-e rája az isten nézz rá majd ha de nem! Élni kellene még vágyom ölelni drága Júliám!

Őszinte barátom voltál öllelek ezerszer írtad még egy ölelést az ezerből hogyha maradt siess késő lesz ha holnap érsz ide csak vajh ha tehetnéd válladra borulva könnyebb lenne halálom jobb lenne ezerszer ha a túli világba a válladon érkezem át itt száradok el mint tengeri szára szüretje után üresen mint a virág mit a sírra kitétek nyáron Júliámra vigyázz meg a drága fiamra hosszú téli éjszakán száraz ág ha zörg az ablakon ne törd le én vagyok!

Kedves Sándorodnak mennie kell megjött érte az égi batár mit adtam én neked maradt belőle tán egy sor egy-egy biztatás többet kellett volna írnom is neked de itt van ez: utolsó pergamenre bízom életem drága jó barátom.

Életemnek bő ajándéka vagy mit kaptam istenemtől tedd el ezt vérem bár fakul de tégedet szavam fog óvni téli fagytól és melegítse majd a lelkeidet emberek között téged fogadtalak csak el barát-nak mert a lelkünk egy töről fakadt ha fenn találko-zunk keblemre öllelek Jankóm drága jó barátom még egy üzenet imádozt társam:

A lantot, a lantot le ne tedd, jaj le ne tedd soha-sem fázom nagyon fázom derékaljra feködnék föl-lém meg a mását mint akkor ott hol a vasedényt mosogattam és az a rongy a hidegben az ujjamra fagyott mint ez a vér itt a vASFazekat mossza ezentúl másvalaki ujjamra fagyott ez a toll száraz a toll már száradt ez a... már meghal csendben az őrnagy Sándorcád most halni megyen! Allah Kerim. Az isten így akarta!

Perlawi Andor

Olyan idők zúdultak az országra, amikor Petőfi Sándor nem maradhatott békési magányában. Egyszer már üzent érte Bem, és pénzt is küldött neki, magához hívta „fiát”; akkor a pénzt köszönettel visszairányította, de amikor Bem hívó szava másodszor is elérte, nem habozás nélkül, de végül is határozottan, eltökélten felkerekedett, hogy vezéréhez menjen.

Körözött lázító volt, az egész ország ismerte – az ellenforradalom elől el nem bújhatott. A győzelemhez Bem oldalán volt a legtöbb esélye, ha pedig minden elveszett, Bem segítségével lett volna legjobb lehetősége arra, hogy külföldre meneküljön. Mint ahogy a hóhér kezére vagy börtönökbe kerültek mindazok, akik Görgeynél kerestek támaszt, de épen külföldre jutottak mindazok, akik Bemmlel együtt akarták elhagyni az országot, és az utolsó pillanatig vele maradtak. Ez a lehetőség nyílt volna Petőfi számára is; végzetes szerencsétlenség, hogy két héttel Bem sikeres menekülése előtt a rettenetes fehéregyházi csatában ő is elesett.

1849. július 29-i utolsó levelében leírta Júliának, hogyan érte utol Bem seregét:

„Bemmel Berecken találkoztam; megálltam hintaja mellett, s köszöntem neki, ő odapillant, megismer, elkiáltja magát és ki-nyújtja felém karjait, én fölugrom, nyakába borultam, összeölel-tük és csókoltuk egymást: ‘mon fils, mon fils, mon fils’ – szolt az öreg sírva.” (Mon fils – fiam, franciául.)

Ez az utolsó levél leírhatatlan életerőről, bizakodásról, sőt derűről tanúskodik: „Csík-Szeredának és Kézdi-Vásárhelynek gyönyörű vidéke van; Sepsi-Szentgyörgy talán még szebb, a város is jobban tetszik. Majd körülményesebben megvizsgáljuk, ha együtt utazunk be Háromszéket, mint a fészket rakni akaró fecskék...”

Ennyire nem sejtette, mi vár rá? Ne gondoljuk. Nem tette az életkedvet, mert ilyen volt, de azért felmérte a veszélyeket is. Hosszú harcra számított, csakugyan Erdélyben akart letelepedni, a legjobb tábornok közelében, de „míg erősebb lábra nem állunk a szomszédban levő oroszok irányában – írta –, addig ezt tenni nem merem”.

Levele befejezése az utolsó fennmaradt mondatait őrzi:

„Szopik-e még a fiam? Válasszatok el minél előbb, s tanítsd beszélni, hogy megleljen. Csókolom a lelketeket és szíveteket miljomszor számtalanszor imádó férjded

Sándor”

Ugyanezen a napon Bem visszaadta őrnagyi rangját. Másnap Székelykeresztúrra mentek. Harmadnap, 1849. július 31-én reggel három órakor fűjták az ébresztőt – a maroknyi sereg megindult az oroszok ellen.

Mindenki tudja, hogy a Segesvár melletti csatában Bem vereséget szenvedett. „Akkor miért kellett vállalnia az ütközetet az elsőprő túlerővel szemben?” – merül fel a kérdés. Azért, mert ez volt a kötelessége! Meg kellett akadályoznia, hogy az Erdélyben harcoló cári csapatok egyesülhessenek az ellenforradalom alföldi igazgatója, Jászai-díjas színművész

Ligersz, az orosz vezér hiába nyert, nem tudott áttörni erőihez. Arról már nem tehetett Bem, hogy Görgey így is letette a fegyvert. Utólag nézve vált hiábavalóvá a fehéregyházi csata; július 31-én Bemnek azt kellett tennie, amit tett. A szomorú csak az, hogy mintegy félezernyi hős

életébe került mindez, s e félezzer hős közt esett el Petőfi is.

Bem déli egy órakor, az ütközet veszélyre forduló pillanataiban utasította Petőfit, vonuljon vissza a harctól. A költő azonban nem tudott távol maradni a sorsdöntőnek érzett ütközetből. Délután öt óra felé szemtanúk ismét látták a Sárpatak hídjánál, 200 székely újonc épp akkor igyekezett puskatüzzel megállítani a mintegy 800 főnyi dzsidás kozák-sereget. Egy katonaoorvos kiáltással hívta fel figyelmét az iszonyú támadásra, a költő nem akart felülni a felajánlott lóra, de Petőfi csak legyintett: „Potomság.” Ez az utolsó szava, amelyet meglehetősen valószínűséggel hitelesnek tekinthetünk. Ekkor vette észre, hogy ez nem olyan roham, mint amelyet Vízaknánál meg Szászsebesnél átélt, s amelyet Bem visszaveretett – ezt a túlerőt nem lehetett feltartóztatni, maga a vezér is futásnak eredt. Ő még látta a menekülő Bemet, de a tábornokot kísérő lovasoktól Bem nem láthatta őt. Most már ő is futni kezdett. Futni, mert nem volt lova! A fentebb említett katonaoorvos a domb tetejéről visszapil-

lantva még egyszer felfedezte a Fejéregyháza és Héjjasfalva közti országúton menekülő költőt: fedetlen fővel szaladt, zubbonya széttárult, lengett, mint valami jelzászóló.

Mindabból, ami ezután következett, semmit sem tudunk hiteles forrásból. Legendák, kitalálások, feltevések, jóhiszemű vagy rossz szándékú mesék között válogathatunk, de a költőt meghalni egyetlen tanú sem látta!

Ez a fő oka annak, hogy később annyi gyermek legenda született a fogoly, a bujdosó Petőfiről. Minden ilyen történet alaptalan. Ha meghalni nem is, hol-tan látták a költőt, méghozzá egy kívülről, érdektelen tanú, az osztrák szolgálatban álló Heydte őrnagy.

Dienes András hiteles formában közreadta Heydte őrnagy osztrák hadbiztos első, 1854-es jelentését az Ispánkút mellett talált felkelő tisztről. „Es müsse dies Petőfi gewesen sein...” – „Ez Petőfi kellett hogy legyen...”

Az ispánkúti kaptatóhoz érve Heydte őrnagy polgári ruhás halottat vett észre – a mellén átszúrt felkelőt az oroszok már kifosztották, csak az iratokat hagyták meg.

Felszedeti a halottnál talált papírokat, amelyek kétségtelenné teszik, hogy Bem közvetlen környezetéhez tartozik a polgári ruhás „felkelőtiszt”. Szemügyre is veszi az alacsony termetű, vézna, sárgás bőrű, szakállas férfit – ezek a szavak az ő jelentéséből valók –, és amikor a fogoly tiszteteket kérdezi, azok a megadott személy-leírásra egybehangzóan felelik: Petőfi volt!

Jókai ezt írta 1855-ben: „Hat év óta hat különböző esetét halottam halálának. Mindegyik elbeszélő merőben ellenkezett a másikkal, s bizonyítja a magáét. Hat közül öt tehát nem mondott igazat. Nem látta őt senki meghalni. De annyi bizonyos, hogy meghalt.”

(*Részlet Fekete Sándor Így élt a szabadságharc költője című művéből.*)

II. Füredi Tavaszi Fesztivál 2014. március 14–16.

Március 14., péntek

11 h: II.Füredi Tavaszi Fesztivál nyitóprogramja: Lezáratlan akták – a Miskolci Nemzeti Színház előadása a Kisfaludy Galériában
 17.00: Pilvax kávéház Figula borbár, Silver udvar, közreműködik: Tóth Loon színművész
 A fesztivál ideje alatt négyféle bor kóstolása 1848 forintos áron.
 18.30: Fáklyás felvonulás, amely a Kisfaludy Galériától indul
 19.30: Silvio Monti kiállításának megnyitója a Vaszary Villában, közreműködik: Bánó Vera ének (a cappella)

Március 15., szombat

11.00: térzene
 11.30: Ünnepi nyitány
 Megemlékezés, koszorúzás a Széchenyi-szobornál
 Beszédet mond dr. Konrád Károly, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára
 Közreműködik Kéri Kitty színművész és Körösi Csaba színművész
 12.30: Pörköltészet a Borcsa étteremben – reformkori menü Szendrey Júliával és Petőfi Sándorral
 Akik főznek: Kéri Kitty színművész és Körösi Csaba színművész
 jegyár: 1848 forint
 15.00: Séta Szendrey Júliával és Noszlopy Gáspárral
 Szendrey Júlia: Kéri Kitty színművész, Noszlopy Gáspár: Haumann Máté színművész
 A sétát vezeti: Praznovszky Mihály irodalomtörténész

10.00–13.00: Kézműves foglalkozás a Kisfaludy Galériában
 13.00–15.30: Alkotóműhely a Vaszary Villában
 16.00: Zírázó Bábszínház: Csicseri történet a Kisfaludy Színpadon
 18.00: Szerelmes szabadság
 Ghymes-koncert az Anna Grand Hotelben – jegyárak: elővételben 1848 forint, helyszínen 2500 forint
 20.30: A Pingiczer (piano)–Figula (vibrafon) duo jazzkoncertje
 Helyszín: Figula borbár, Silver udvar

Március 16., vasárnap

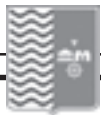
14.00: Néptánc a Kisfaludy színpadon
 14.45: térzene
 15.00: Pethő Sándor-szoboravatás
 Közreműködik: Oberfrank Pál, a Petőfi Színház igazgatója, Jászai-díjas színművész

A fesztivál ideje alatt a Vaszary Villa alkotóműhelyében 2014. március 14-től 16-ig hARCtér hősei 1848 címmel művészeti kurzus indul diákoknak, fiataloknak.
 Korosztály: általános és középiskolások
 Ára: 3000 Ft/fő/három alkotói délelőtt

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

További információk:
 87/950-876, 30/502-7132
 kisfaludyszinhaz@gmail.com
 www.furedikult.hu, www.kisfaludyszinhaz.hu

A Romantikus Reformkor receptjei (6.)

„Farsang hossza már kimérve, hamvazókor annak vége”

Az 1800-as években még nálunk is élt a szokás a farsang és a böjt tréfás küzdelméről, avagy a „Konc király és a Cibere vajda”-féle játék. A párviadalból vízkeresztkor Konc király került ki győztesen, és kezdődhetett a farsang, az eszem-izsom multságok. Aztán húshagyókedden fordult a kocka, Cibere vajda győzött és a böjt átvette a hatalmat a farsangi konctól.

Maga Cibere vajda is egy akkortájt közismert böjtös ételről kapta a nevét, ami tulajdonképpen erjesztett gabonale. Alapanyagát, a korpát egy nagy cse-

rős étkek is. Egy 1832-es Vasárnapi Újságban találtam a következő mondást: „fejér czipó sós túróval használ éhes gyomornak”. Mai gasztronómusok szerint a magyar táplálkozásban a túró népszerűségét, jelentőségét a böjti étrend alapozta meg és erősítette századokon át. (Korábbi adat ugyan, de érdekes: egy 1558 januárjából fennmaradt adózási feljegyzés azt sorolja fel, hogy a hódító törökök számára mit voltak kötelesek adni az egyes falvak. Szíhalom például 25 pint túrót, Szöllőske minden házból 1 pint mézet és túrót kellett, hogy

beszolgáltasson stb.) Az 1800-as évekből már tudjuk, hogy minden gazdaságban, ahol tehéntartás volt, a tejből túrót is készítettek. Természetesen megszülettek az erre vonatkozó törvények is: „...az 1895. évi 46. tv.-cikk védelme alá tartoznak a tej, valamint az összes tejtermékek is. A tehéntúrót külön méltatni és ismertetni hazánkban nem szükséges. A tehéntúró egy speciális tejtermékünk, a tejföl készítésének mellékterméke.”

A tehéntúróról. Írta: Windisch Rikárd dr.

Magyar Királyi Mezőgazdasági Vegyikísérleti Állomás, Keszthely

A túrós ételeket ma is nagyon sokan szeretik. De ezek egyikét, a túrós csuszát, talán senki sem kedvelte olyan igen nagyon, mint Mikszáth Kálmán. Persze nem a böjti formáját, hanem a „kurcinás, kapros túrós metéltet”. Ha valahová elutazott, hazaindulásakor már adta is fel legendássá vált sürgönyét: „estére túrós csuszát kérek”. Első útja a konyhába vezetett, ahol úgy érezte: „a túrós csusza hasán pirosuló tepertyük nevetve megszólítanak”. (Faludy

György „keményen beolvas” Mikszáth feleségének, hogy jócskán hozzájárult a nagy palóc pocakjának a gyarapodásához, hiszen Ilona asszony képes volt este, már lefekvés után újra begyújtani a tüzet a konyhában, sültöbe tenni a túrós csuszát, nyakon önteni tejföllel, libatöpörtyűvel megszórni, és forrón, ropogósan behozni drága urának az ágyba! Hát ezek után csoda, ha gömbölyű ékességétől Mikszáth már nem tudott az asztalhoz ülni?!)

Egy túrós finomságot választott „versenymű gyanánt” *Kocsis Károlyné, Joli* a Romantikus Reformkor főzőversenyére, amelyről azt gondolom, az előttünk álló böjti időszak egyik csemegéje lehet.

Túrógombóc

Hozzávalók: 50 dkg tehéntúró, 4 egész tojás, 2 dl búzadara, egy csipet só, 2 evőkanál olaj, 10 dkg zsemlemorzsza, porcukor, esetleg tejföl.

Az áttört tehéntúróval össze gyúrjuk a tojásokkal, a búzadarával és egy csipet sóval, és legalább fél napig állni hagyjuk. Ekkor vi- zez kézzel kis gombócokat formá- zunk belőle, és forró sós vízbe téve

kifőzzük. A túrógombócot mindig tovább főzzük, mint a gyúrt tész- tát, legalább 5 percig, de még ak- kor is ajánlatos egyet kivenni, ket- tévágni és megkóstolni, hogy át- főtt-e. Közben az olajon megpi- rítjuk a morzsát, és a kész, leszűrt gombócokat ebben megforgatjuk.

(Sokan nem szeretik zsemlemor- zsával a túrógombócot, inkább forró cukros tejföllel öntik le evés előtt.)

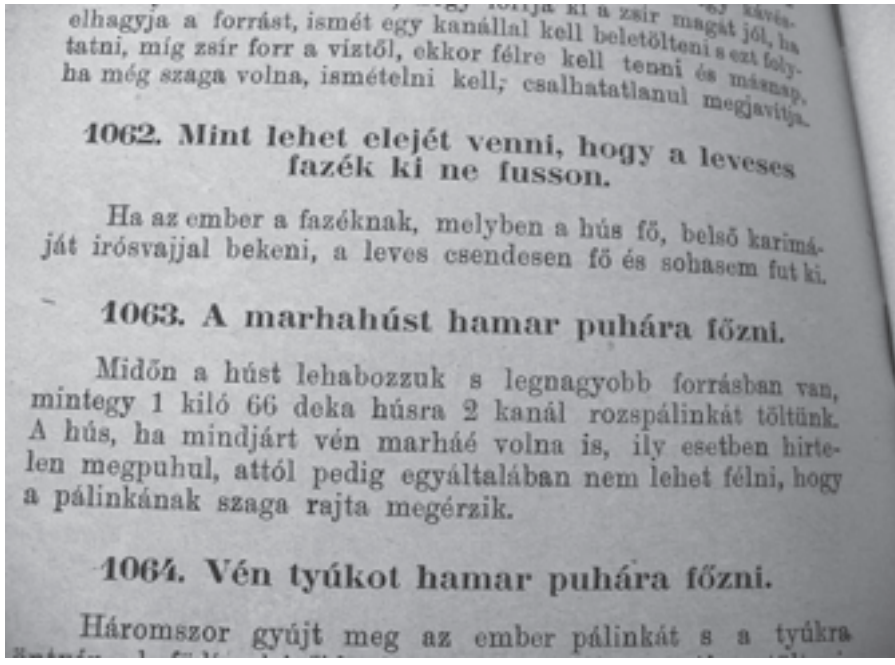
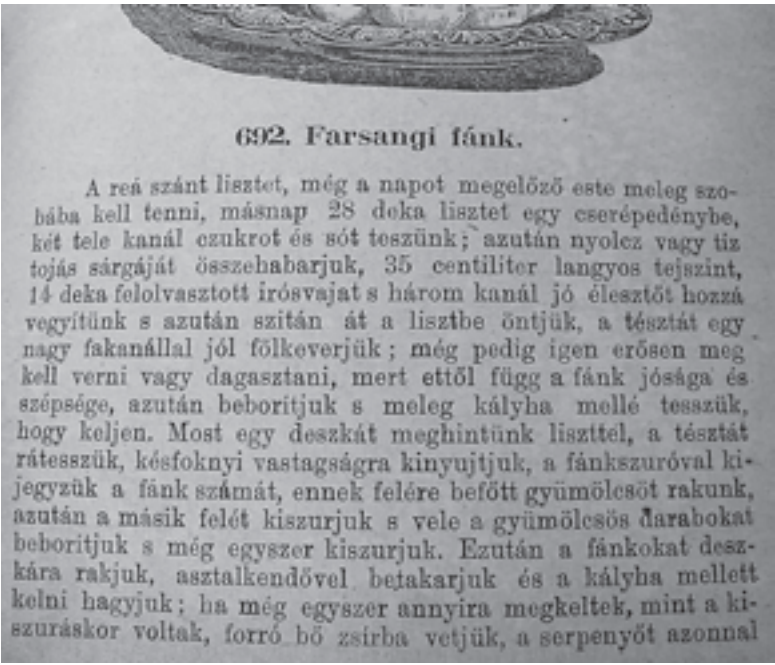
Ha hagyunk elég időt arra, hogy a dara megszívja magát, sosem fő szét a gombócunk!

Tarnai Katalin

répedénybe téve forró vízzel le- öntötték, néhol egy kis kenyér- kovászt is kevertek hozzá. Meleg helyiségben, télen a kemencesut- ban, néhány nap alatt savanyú- ra erjedt. Használták levesalap- anyagként, ételek ízesítésére. Bé- kés megyei nagynayám nyáron minden kenyérsütéskor készítet- te, leszűrt savanyú, lehűtött leve a legpompásabb ital volt a rekke- nő melegben. A ciberelevesért fi- noman szólva már nem rajong- tunk, de Julcsa nagynayánk azt is nagyon szerette. A leszűrt sava- nyú levét felforraltta, megszóta és „rizsát” főzött bele. Tejföllel-lisz- tel behabarta. Míg összefőtt, egy kizsírozott serpenyőben kenyér- kockákat pirított, és a kész, forró levest ezzel tálalta.

Nagyböjt idején rendszeresen kerültek az asztalra különféle tú-

FELHÍVÁS!

2014. május 3., szombat

JÓKAI BABLEVESFŐZŐ VERSENY

Balatonfüred, Koloska-völgy

A XXIII. Jókai-napok programjaként Balatonfüred Város Önkormányzata és a Balatonfüred Kulturális Nonprofit Kft. – a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség Veszprém Megyei Szervezete támogatásával – idén 11. alkalommal rendezi meg a nagy közönségsikernek örvendő Jókai bablevesfőző versenyt, melyre háromfős csapatok nevezését várjuk.

A főzőversenyt 2014. május 3-án (szombaton) 10 órától tartjuk Balatonfüre- den, a Koloska-völgyben.

A főzőverseny nevezési díja 5000 Ft csapatonként.

Letéti díj (különféle eszközökért): 10 000 Ft csapatonként.

A főzés kezdési időpontja kb. 10 óra, az eredményhirdetés 15 óra körül vár- ható. Legkésőbb 9 órára a helyszínre kell érkezni.

A főzőhelyek kiosztása érkezési sorrendben történik.

A főzés alatt zenés műsorszámokkal szórakoztatjuk a főzésben megfárad- takat.

Fontos! Csapatonként egy autóval lehet behajtani a Koloska-völgybe, ott is csak a kijelölt parkolóba.

A többi autóval a Kisfaludy strand parkolójában lehet parkolni, ahonnan helyi járatos autóbuszok szállítják folyamatosan a főzés helyszínére a vendé- ket. Az autóbusz-menetrendről a www.furedikultura.hu és a www.furedikult.hu oldalon lehet majd (a rendezvény előtti napokban) tájékozódni.

A Jókai bablevesfőző versenyre a nevezéseket az Arácsi Népházban szemé- lyesen, a 87/788-456-os telefonszámról, illetve a furedivmk@upcmail.hu e-mail címre 2014. március 31-ig kérjük megküldeni. A jelentkezők ezután kapják meg a részletes tájékoztatót, nyersanyaglistát, behajtási engedélyt és a nevezési díj befizetéséhez szükséges csekket, melyet 2014. április 18-ig kérünk befizetni!

A főzőversennyel kapcsolatban bővebb felvilágosítást a 87/788-456 vagy a 06/30-378-1231-es telefonszámon, illetve a fenti e-mail címen lehet kérni.

Hogy is volt ez ötszáz évvel ezelőtt?

Íme egy, péntek lévén böjtösnek neve- zett, reneszánsz ebéd hiteles leírása korabeli feljegyzések alapján, a Ferrarában akkor- tájt uralkodó d'Este család udvarából, 1513- ból, ahol a hercegasszonyt amúgy Lucrezia Borgiának hívták. Igen, arról a Lucrezia Borgiáról van szó...

„Vidám volt a társaság, de tisztelte a pén- teket, halkan zsoltárokat énekeltek nekik, mi- közben meghintették kezüket rózsavízzel, és máris az asztalra kerültek a pikáns vagy édes előételek, a fejes, kapri- és spárgasaláta, a csöregtej, vagy a hatalmas rákok, a marcipá- nok, a sütemények, a krémes lepények, a le- veles tészták. A muskotálybor világos folya- mokban zuhogott az amforákból a kupákba.

Véget értek a zsoltárok, brácsa, lant és kornéta vette át a zenei kíséretet, egyre ne- hezebb ételek kerültek sorra, zöld mártásban főtt csuka, csöreg, béka és Comachio zsiros angolnáit, meg sült csuka, compó, ponty, kö- rítésnek citrom, narancs, olivabogyó. A két fogás között zöldségleves, magyaros leves, meg hússal, túróval, zöldséggel megtöltött tészta, a ravioli következett. És máris fel- szolgálták a fő fogásokat – amelyeket vérvö-

Lucrezia Borgia (1480–1519), itáliai her- cegnő, VI. Sándor pápa lánya, akit politikai okokból vádoltak meg vérfertőzéssel és fér- jeinek meggyilkolásával. Nyolc gyermeket szült, harminckilenc évesen halt meg, rene- szánsz udvart vitt Ferrarában

rös trebbiai bor kísért –, a zselatinos csukát, roston sült csöregtet, a lombard módra ké- szült húsos táskát, az angolnát vékony lé- ben, meg a nyárson sült angolnát és sügért. A

nehéz ételeket – két fogás között pihentetőül – töltött tojás kísérte, tányérnyi nagyságú közönséges vagy zöldséges rántotta, tejb- en főtt gesztenye, rizses omlett, kuglóf, végül osztriga, kagyló, mindenféle tengeri hal.

A vidámság belekeveredett a zenei szóla- mok forgatagába, egyre inkább emelkedett a hangulat, a lakoma vendégei nem lanyhultak el, de nem is feledkeztek meg magukról, pe- dig a nehéz, fűszeres húsból készült ebéd ezt is, azt is kiválthatja. És végül a könnyű, asztali bor után, amely vidáman csiklandozta az ínyt, a gyümölcsök következtek – körte, alma, mazsola –, amelyekhez tejszínhabot ettek ostyával. Megint körbejárt a rózsavíz, és búcsú előtt Vincenzo cukrász, sőt, ahogy nevezték, Vincenzo mester leleményes alko- tásait izlelgettek, s a torkos dámák ráadásul lekvárt, gyümölcslészlét, befőttet, kandírozott gyümölcsöt, cukorkát, mandulát megogyo- rós pralinét is szopogattak-rágcsáltak. A fen- séges ételeket tömör ezüstedényekben szol- gálták fel, ami igencsak méltó tálalás volt.”

(Maria Bellonci: *Lucrezia Borgia élete és kora*)

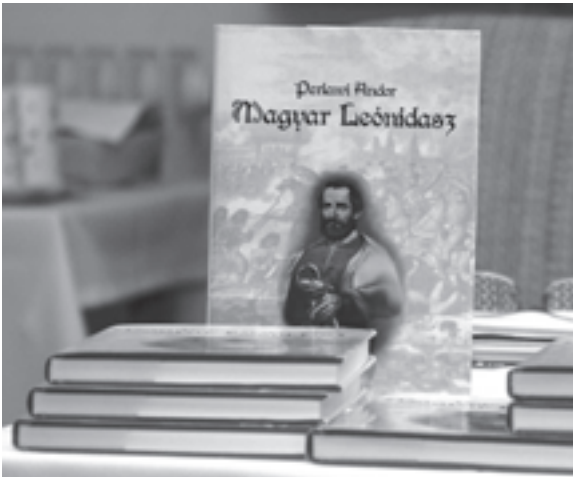
Gaál Antal

KÖNYVAJÁNLO

Magyar Leónidasz

Perlawi Andor új könyvének, a Magyar Leónidasznak a bemutatóján a Városi Könyvtárban. A könyvből Lázár Vilmosnak, az Aradon kivégzett honvéd ezredesnek állít emléket a szerző

Rakoncátlan gondolatok

Őn is észrevette, hogy időnként a kellenél jobban elkalandozik a figyelme? Esetleg nehezen megy a koncentráció? Talán könnyen el is felejt dolgokat? A mai világban, amikor rengeteg információ ér el hozzánk, nagyon nehéz a valóban fontosakat megszűrni és megjegyezni. A koncentráció nehézsége nemcsak a diákoknál okozhat problémát, hanem bizony az idősebb korosztály számára is.

A gondolatok elkalandozása adódhat pusztán abból, hogy valóban túl sok a gondolat a fejben, és nehezen vagy egyáltalán nem sikerül az aktuálisan lényeges információkat felidézni. Nem jó, ha a múltba révednek a gondolataink, ám az sem célravezető, ha azok állandóan előre szaladnak a jövőbe. Meg kell tanulni jelen lenni, lelassítani a gondolatfolyamot és élvezni a jelenlétet.

A memória és koncentráció romlása előfordulhat többek között abban az esetben is, ha az érfalak meszesek, plakkokkal, lerakódásokkal terheltek. Így lassabb a véráramlás, kevesebb vér és oxigén jut a sejtekhez, beleértve az agyi sejteket is. A plakkok oldására, az erek tágítására többféle módszer közül is választhatunk, ha a természetet hívjuk segítségül. Talán a legismertebb a fokhagyma-citromlé kúra, amiből 2x30 napos kúrát végezhetünk. Ehhez 30 gerezd fokhagymát 5 egész citrommal összeaprítunk,

turmixolunk, majd hozzáadunk egy liter vizet, rotytanásig melegítjük (nem szabad forralni). Leszűrjük, és ha kihűlt, a hűtőszekrényben tároljuk. Javasolt fogyasztása: éhgyomorra fél dl. 30 nap fogyasztás után egy nyolcnapos szünetet kell tartani, majd ismét 30 napig fogyasztani. Egy másik csodálatos növény a galagonya, ami vérnyomáscsökkentő hatású, így a szíven keresztül nyugtat, illetve szintén feloldja az érfalak lerakódásait. A galagonya virágos hajtásvégeiből készült teát bárki nyugodt szívvel fogyaszthatja.

A diákok többségénél inkább az elkalandozó gondolatok okozzák a koncentráció hiányát. A természet patikájához ők is bátran fordulhatnak, azonban számukra egyszerű megoldást jelenthet a tanulásmódszertan tréning, ami 10 éves kortól egyfajta kreatív tanulásfejlesztés/-fejlesztés. Mivel világunkban egyre nagyobb jelentősége van az élethosszig tartó tanulásnak, nem mindegy, hogy a megszerzett tudás elsajátítása mennyire könnyed, milyen tartós és – legfőként – mennyire alkalmazható a hétköznapi életben. Bármi is az elsajátításra váró ismeret

akkor tud leginkább beépülni a gondolatainkba, ha a tanulás folyamata élvezetes, élményszerű és emberileg sokat jelent számunkra. Miért hasznos az ön és/vagy gyermeke számára a tanulásmódszertan tréning? Kevesebb idő alatt több tanulnivalót képes elsajátítani, memóriája élesedik, a tanulás örömtelivé és élményszerűvé válik, megtanulja kezelni a lámpalázat, gyarapodik az aktív és a passzív szókincse, szövegértési kompetenciája fejlődik, megtanul használni a jegyzetet készíteni, meglátni a lényegét, megtanul kérdezni és gondolkodni, fejlődik a kreativitása.

Amennyiben további kérdések merülnek fel a tanulásmódszertannal vagy a természetes gyógymódokkal kapcsolatban, keressen bizalommal!

(x)
Kelemen Livia
Balatonfüred, Kossuth utca 19.
Nyitva tartás:
hétfő–péntek: 9–17,
szombat: 9–12
Internet: www.biotitok.hu,
e-mail: info@biotitok.hu
és www.facebook.com/Biotitok
Érdeklődés, bejelentkezés:
20/595-3062,
vagy személyesen az üzletben

Képeslap Kovásznából

Új arcok, régi ismerősök fogadták el a Balatonfüred–Kovászna Testvérvárosi Egyesület felhívását, hogy meglátogassuk a történelmi Magyarország délkeleti csücskében élő ismerőseinket, akik barátjukká fogadtak egy napra még 2013 őszén. Egyre, hiszen nem a szomszédban húzza meg magát ez a kis Kovászna város, mofettaival, várva várt kisvasútjával, Körösi Csoma Sándor szobrával. Mindez különös keverékben a tegnapelőttnek és a holnapnak.

A gyülekezés örömteli viszontlátással, öleléssel, a legfontosabb hírek átadásával kezdődik. Az öröm hírei után jönnek a régen elszenvedett traumák, operációk, temetések, mert hiába szép a városunk, az egyéni sorok gyakran kerülnek összeütközésbe, aminek sebeit hordozzuk magunkban. Az egyesület elnöke, Pálffy Károlyné is csak jó utat tudott kívánni: őket is megkísértette a betegség.

Nagyszerű kiránduláskor érünk Marosillyére, Bethlen Gábor szülőházához. Az erdélyi aranykor jár az eszünkben, amikor Dávára érkezünk, ahol a tizenkét kömüvesre szinte halálfélelemmel gondolunk, amint megindul velünk felfelé a sikló, hogy saját szemünkkel lássuk, hol vették fogságba Ottó magyar királyt, hol tartotta 1556-ban Izabella királyné az egri hős, Dobó István gyermekeit béklyóban, és ahol Mária Terézia fia, József (a későbbi II. József) is megfordult.

Gondolatokba merülve érkezünk Csernakeresztúrra, a bukovinai menekültek hazájába.

Máig nem felejtik az 1764-ben történeteket, amikor a Habsburg Birodalom hadseregébe akarták beolvasztani a szabad székely háttörőket, s miután az ellenállásukat nem tudták megtörni, csellel-ígérettel Madéfalvára hívták őket, ahol a környező dombokra feállított ágyúkkal január 7-én hajnalban a 2500 főnyi megjelentek nagy részét legyilkolták. A megmaradtak ide, Csernakeresztúrra menekültek, ahol két utcányi telket kaptak. Voltak, akik nem álltak meg, hanem mentek tovább, egészen Tolnáig. Akik itt maradtak, házat építettek, megkapaszkodtak. Hat-nyolc, sőt tíz gyerek is volt egy-egy családban... Ma olyan kevés a tanuló, hogy

veszélybe került a magyar osztály indítása. Bőjte atya Dáváról hozott gyerekeket, hogy a kívánt minimumlétszám meglegyen, és megindulhasson, folytatódhasson a külön magyar iskolai osztály. A nyelv, ami összetart minket.

Csernakeresztúron a falu két utcájában ma kétszáz főnek tudnak szállást, étkezést – és műsort – adni. A reggel már helyi lakosként köszönt bennünket. A Maros völgyében haladunk Sepsiszentgyörgy felé. A hegyek körbefognak, mintha egy óriás lavórban húzná egy mesehős a járművet. Gazdag a táj. A szilvafák ágai a teli terméstől úgy lehajoltak, mintha szomorúfűz ágait nevelte volna a törzs. Már Erdély legromantikusabb táján, a Fogarasi-Kárpátok innenső oldalán járunk, a százok erődtemplomaival teli vidék. A gyümölcsfák kisebbek, a viharokkal jobban meg tudnak bírkózni, mint ha óriásokká nőttek volna. Félórányi a kapaszkodó, majd fentről tekintünk le Brassóra. Megkezdjük a leereszkedést, még egy kis völgy, egy nagy völgy, aztán a távoli hegyek kék szilutjei állnak tekintetünk útjában. Azon túl már nem nagyon értik a magyart – vagy talán nem is akarják...

Sepsiszentgyörgy és a szálloda lenyűgözi a tapasztalt utazót is. A fogadás különösen! Belépve a hallba utunkat állja a pincér, kezében egy tálca, rajta helyi pálinka, legalább 52 fokos! Köhögés ellen a forró zsírban sült apró papuska segít. És a vacsora! A csorba (leves) többször elcsábít, de már látjuk, valami készül! Csoportokra bomlik a társaság, fele marad, összetolják az asztalokat, folytatják a beszélgetést.

A hamadik nap Kovásznáé. Ezért vállaltuk az utat! Kovászna elővárosra hasonlít a kecskeméti-re. Piros tetős, földszintes házak, mögöttük természetes kertek, melyek úgy keskenyednek, ahogy közelünk a város központjába, ahol egy templom hívja fel magára a figyelmet: fehér, mint a miénk, a Kossuth Lajos utca végén... Tornya kiemelkedik a magas házak közül. Első pillantásra több házbokra feállított ágyúkkal január 7-én hajnalban a 2500 főnyi megjelentek nagy részét legyilkolták. A megmaradtak ide, Csernakeresztúrra menekültek, ahol két utcányi telket kaptak. Voltak, akik nem álltak meg, hanem mentek tovább, egészen Tolnáig. Akik itt maradtak, házat építettek, megkapaszkodtak. Hat-nyolc, sőt tíz gyerek is volt egy-egy családban... Ma olyan kevés a tanuló, hogy

Parkban, virágszigetek között sétálunk. Zsuzsa, a helyi idegenvezetőnk a város fő látványosságát, a már lezárt mofettát, azaz az egyik feltörő gázos forrást mutatja meg, majd elstátunk legrégibbi, ma is működő gyógyhelyre. A benti levegő jótékonyan hat az emberi szervezetre, sok bajt gyógyít! – halljuk az idős invitatólól. A kisvonatozás visszavitt a gőzösök idejébe! A régi iparvágányon futó-döcögő szerelvény jövedvet csalt a jelenlévők arcára.

Csomakörösön tiszteletünket tesszük nagy szülöttjének, Körösi Csoma Sándornak szobránál. Koszorúzunk, énekelünk a Himnusz, de egy hatalmas teherautó állt mellénk járó motorral. Összenézünk, fanyar mosollyal nyugtazzuk a gesztust, és bemegyünk a nagy utazó emlékszóbjába, hogy a szép magyar kiejtéssel elhangzott ismertetés meghallgassuk. Itt már nem zavar bennünket a motorzaj. Énekelünk

Utolsó állomásunk Zágón. Buja zöldek a kertek, mintha nem is lett volna hőség a nyáron. (Lehet, itt nem volt!) A kerítések lécből vagy a mindent eltakaró deszkából készültek. Nincsenek szűkükben! Ha semmit nem láttunk volna az ősi kastélyban, mint a szobányi emlékszalagot, amit a fejedelem kíséretjének emléke előtt fejet hajtottak tüzek a falakra, kinn meg a csodás faszbort, akkor is elégedettek lennénk! Rádásként egy mindent átfogó kiállítást kapunk Kiss Manyi életéről, és szép kivitelűt Mikes Kelemenről és családjáról. A visszaút is tele van látványokkal. Mielőtt elhagynánk a szinmagyar várost, megnézzük a Koós Károly építette Székely Múzeumot. Szovátán aludtunk még kettőt, onnan autóztunk el Parajdra (autóbusszal be a sóbarlangba!) Megálltunk Korondon, ahol utolsó lelkünk is elköltöttük. Nem lett volna teljes a kép, ha nem gyönyörködtünk Székelyudvarhely szépségeiben, majd Kolozsvárt elhagyva már a búcsú gondolatai kezdenek előtűnni. Jó utazás volt, én mindenképpen meg vagyok elégedve! – hallom a Ferenc József-i szöveget. Csak később érzem, hogy a reszelős hangba egy kis farkaslaki vadkörtepálinka ereje is besegített. A társaság doyenje a nyolcvan éves Attila, aki feleségével együtt járta az utat, legyen az városi séta vagy várrom. Elégedetten várják hat nap után a füredi érkezést.

Kovászna messze van, hosszú út vezet hozzá, de az gyöngyöskel volt kijelölve.

Perlawi Andor

LEVÉL AZ OLVASÓNAK

Mosdó és törölköző

a dologhoz, hogy az eredmény – pontosabban az eredménytelenség – kódolva volt. Úgy látszik, erre a célra már igen nehéz minőségi munkaerőt találni, de ez sem véletlen!

Arra már nem emlékszem, hogy köszönt-e a hölgy, de be nem mutatkozott, és rögtön azzal kezdte, hogy szeretne néhány kérdést föltenni a háztartásommal és vásárlásaimmal kapcsolatban. Olyan hardva beszélt, hogy vissza kellett kérdezni: Elnézést, de pontosan mit is akar? Elismételte. Tovább kérdeztem: És milyen célból óhajta tudni mindezt? Ez a kérdés már szemmel láthatólag meglepte. Rövid tétovázás után válaszolt: Hát... kutatási célból. Én meg nem áttalottam tovább érdeklődni: Megmondaná nekem, hogy miféle kutatásról van szó? Ekkor egy sóhajt hallottam, meg annyit, hogy: Na, jó! – és az

ismert kattanás következett. A másik esetben talán szerencsém volt, talán jókedvű voltam, és ez a hangomon is érződött. A kellemes tónusú hölgy rögtön elmondta, hogy a beszélgetésünkről hangfelvétel készül, s hogy kinek a megbízásából érdeklődik a tv-nézési szokásaimról. Nos, akkor ez egy téves hívás, hölgyem – világosítottam föl –, mert én a focimeccseken kívül már az égvilágon semmit nem vagyok hajlandó nézni. Az utóbbi időben már a híradóról is teljesen leszoktam. S hogy miért? Ha én azt most itt őszintén kifejttem, akkor abba talán még a hangrögzítő berendezés is belepirul.

A hölgy nevetett, aztán elkezdte beszélni mindenféléről, aminek már semmi köze nem volt a tv-hez. Talán örült az emberi hangnak, meg hogy nem küldték el a bűdös francba, s mondhatnám, már kedves ismerősként köszöntünk el egymástól. Gondolom, az ilyen beszélgetésért nem kap külön dicséretet a főnöktől, de talán megerősödött abban a hitében, hogy kedves, udvarias hangú közeledésre ugyanilyen fogadtatásban részesül.

Gaál Antal

Gondolom, a Kedves Olvasó is részesült már olyan telefonhívásban, amelynek a két szélső példáját élhettem meg az elmúlt napokban. A magukat közvélemény-kutatóknak álcázott valakikről van szó, akik a nap legkülönbözőbb szakában képesek hívogatni bennünket. Általában valamilyen titkosított számról jelentkeznek, ezzel is növelni vélik a presztízsüket, mert lám-lám, ők tudják, hogy én ki vagyok, felhívhatnak, de visszahívásról már szó sem lehet, azt nem tűrik el, hogy bármit is megtudjunk róluk. Az esetek többségében aztán előbb-utóbb kiderül, hogy a rejtélyes kérdészködésnek az égvilágon semmi más célja nincs, mint hogy ránk szózzanak valami kétes eredetű és minőségű áruféleséget, amitől a megszokott kereskedelmi csatornákon keresztül már nem voltak képesek megszabadulni.

Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy néha valóban kíváncsiak a véleményünkre, bár a tapasztalataim szerint – lehet, hogy már túlzottan is szkeptikus vagyok – e mögött is valami huncutság rejlik. A fentebb már említett egyik eset legalábbis erre utal, bár az is lehet, hogy a megkeresők megbízottja annyira amatőr módon fogott

Füredi értéktár a szellemi vagyonról

Készül a városi értéktár. A cél egyszerű: összegyűjteni és dokumentálni a település szellemi vagyonát. Bárki tehet javaslatot, így kialakulhat egy valóban átfogó kép Füred értékeiről. Bárki tehet javaslatot, így van esély a különböző szubkultúrák, illetve a hivatalos értékrenden túli, Füred identitását meghatározó értékek megjelenítésére.

A 2012-ben hozott hungarikumtörvény lehetőséget nyújt minden településnek egy helyi értéktár felállítására, a kezdeményezéshez csatlakozott Balatonfüred is.

A törvény ugyan megszabja az értéktárba vétel menetét, valamint meghatározza a nemzeti érték fogalmát, tulajdonképpen bárki tehet javaslatot arra, mit tart a város értékének.

Nem kell kizárólag magasztos, egyedi, tárgyas formában megjelenő értékekre gondolni. Minden szellemi, anyagi, természeti és közösségi érték vagy termék, alkotótevékenység, hagyomány, tájhoz és élővilághoz kapcsolódó jelenség, épület, szobor, természeti környezet, rendezvény, a vendéglátáshoz, turizmushoz köthető attrakció egyaránt felkerülhetnek a listára.

– Nagy erénye a kezdeményezésnek, hogy a városiakok határozhatják meg, mit tartanak Füred értékeinek. Az értéktárral mi magunk fogalmazhatjuk meg, mi fontos itt nekünk igazán. Megfelelő indoklás mellett bárki tehet javaslatot, a legkisebb közösségek

is előhozakodhatnak a véleményükkel. Nyilván vannak közös pontok, úgy gondolom, Füreden igazán bő a választék. Szerintem nem lehet kérdés, hogy például az Anna-bál a város egyik meghatározó értéke, amely ráadásul meszsze túlmutat a helyi szinten, ez a hagyomány biztos része lesz ennek a listának, de vannak más jellegű értékeink is, egy rendezvény, egy épület vagy akár egy városhoz köthető kifejezés is lehet fontos érték. Várunk minden olyan javaslatot, ami kötődik Füredhez. Biztos vagyok benne, hogy érkeznek majd olyan javaslatok, amelyekre eddig nem gondoltunk – mondta *Hári Lenke* alpolgármester.

A Magyar Értéktár alulról építkező piramis rendszer, amely több szinten összegzi a javaslatok alapján összeállított értékeket. A települések helyi értékeiből állítják össze a megyei értéktárat, azokból pedig az összes hazai tájegységet átfogó magyar értéktárat, amelyből aztán kiemelik a hungarikumokat.

A városi értéktárba akkor kerülhet be egy, a város területén található érték, ha valaki írásban kezdeményezi azt a csatolt formanyomtatványon. A beérkezett javaslatokat az önkormányzat humán bizottsága időközönként összegzi és az adott terület szakértőivel megvitátja. Az ő feladatuk lesz eldönteni a védelem szintjét is, ami lehet helyi, megyei vagy országos.

A városi értéktárba felvett nemzeti értékek listája a város honlapján, a balatonfured.hu oldalon megtalálható lesz.

mt

Quasimodo: költők versenye

A város idén is meghirdeti az immár 22. alkalommal megrendezendő Salvatore Quasimodo nemzetközi költőversenyt. Jelentkezés május végéig, díjátadó szeptemberben.

– Meggyőződésem, hogy minden lehetőséget meg kell ragadni arra, hogy helyzetbe hozzuk az irodalmat. Az országos szinten is elismert Quasimodo költőverseny hosszú évek óta ezt teszi. Általa a líra szól hozzánk, ráadásul a megmérettetésnek nemcsak a díjazottak a nyertesei, hanem mindannyian, akik szeretjük az irodalmat, hiszen számos vers született már a rendezvény kapcsán – fogalmazott a Vaszary Villában rendezett sajtótájékoztatón *Halász János*, az Emberi Erőforrás Minisztérium kulturális szakállamtitkára, aki egyben a rendezvény egyik fővédnöke is.

– Vannak, akik hiányolják a költőverseny turisztikai hatását, de azt látni kell, hogy a rendezvény jelentős hatással van a város, sőt az ország imázsára is – vélekedett *Bóka István* polgármester, aki hozzátette: a kulturális tárca anyagilag is támogatja a rendezvényt, mint ahogy a Fordítóház tevékenységét is.

A híres olasz költő, Salvatore Quasimodo 1961-ben járt Balatonfüreden, a Tagore sétányon gyógyulásának emlékére emlékfát ültetett, és versben fogalmazta meg a balatoni tájhoz, a városhoz fűződő érzéseit. A Nobel-díjas olasz költő tiszteletére rendezik meg 1992 óta évről évre a Quasimodo nemzetközi költőversenyt és költőtalálkozót, amely mind a magyar, mind az olasz kulturális élet kiemelkedő eseménye. A költőversenyre több száz magyar és külföldi pályázat érkezik minden évben, amelyek közül zsűri választja ki a legjobbakat. Az emlék-, valamint a különdíjas verset olasz nyelvre is lefordítják.

Halász János, Cserép László és Bóka István a Quasimodo költőverseny sajtótájékoztatóján

– Fontos, hogy a kultúra támogatást kapjon. Most úgy tűnik, az önkormányzat, illetve a kulturális minisztérium támogatásával megnyugtatóan rendeződik a balatonfüredi Fordítóház működtetése is, ami lényeges, hiszen a költőversenyhez hasonlóan nagyon sokat tesz a magyar irodalom népszerűsítéséért és megis-

mertetéséért – mondta a polgármester.

Cserép László, a Quasimodo Alapítvány titkára elmondta, május 31-ig várják a jelentkezőket, akik két magyar nyelvű, kiadatlan művel pályázhatnak a Salvatore Quasimodo Emlékdíj elnyerésére. A pályamunkákat gépirással öt példányban kell eljuttatni május végéig a polgármesteri hivatalba. A kettőnél több verset küldők pályázatát nem tudják figyelembe venni. A pályázaton első díjas költemény szerzője a szeptember 6-án rendezendő gálán emlékdíjat kap, valamint ösztöndíjban részesül.

A hagyományoknak megfelelően az Írók Alapítványa, az Írók Szakszervezete, illetve a Balatonfüredi Salvatore Quasimodo Alapítvány meghívásos pályázat for-

májában a költőverseny alkalmából immár 11. alkalommal a Bertha Bulcsú Emlékdíjat is kiosztja. A Balaton természeti és kulturális értékeinek, valamint a térség állapotának, sajátosságainak, gondjainak méltó irodalmi bemutatására ösztönző pályázatra ezúttal is öt íróat kérnek fel.

A költőverseny az első közzét hozta létre az egységes, magyar irodalmi tér fórumát, eddig sok száz vers született meg általa, története átfogja a kortárs magyar költészet javát. A költőverseny külföldön is hagyományt teremtett, hiszen amióta az UNESCO meghívására a rendezvény bemutatkozott Párizsban egyre több nemzet csatlakozott a programhoz. Tavaly Zalán Tibor kapta az emlékdíjat.

mt

Március 30., vasárnap, 17 óra

KARINTHYRÁDA

Óriási keresztretjvény a női lélekről
HAUMANN PETRA előadásában
(bepillantás Karinthy Frigyes magánéletébe)

Anna Grand Hotel, Balatonfüred

Jegyelővétel: az Anna Grand Hotel recepcióján: 87/ 581-200
és a Pannon Várszínház Jegyirodájában: 88/ 563-200, 88/ 889-182

Kosztolányiné Harnos Ilona:
Haumann Petra
Jelmez: Papp Janó
Dramaturg: Gyulay Eszter
Rendező: Király Attila
A monodráma Karinthy Frigyes és Kosztolányi Dezsőné írásait ötvözve, női szemszögből próbálja meg a karinthys életérzést és világszemléletet átélhetővé tenni, úgy, hogy közben Karinthy magánéletébe is bepillantást nyerhetünk.
„Tinédzserkorom óta olvasom Karinthy írásait, nagyon közel állnak a szívemhez. Ennek a darabnak az alapját Kosztolányi Dezsőné Karinthy Frigyesről című műve adta, amelyet megtűzdelünk Karinthy monológokkal. Így sikerült összeraknunk egy női Karinthy-darabot.”
(Haumann Petra)

Programok márciusban

Március 8., szombat, 10.00–14.00 óra: Nyitott műhely – interaktív műtermi foglalkozás a Múzsza szervezésében. Arácsi Népház

Március 12., szerda, 14.30: Janikovszky Éva-emlékkiállítás megnyitása. Városi Könyvtár

Március 14., péntek, 18 óra: Silvio Monti – Emlékezet és látvány kiállítás-megnyitó
Silvio Monti (ITA, Borgomanero, 1938–) ma is aktívan alkotó olasz képzőművész munkái kapcsán az első kérdés, amit feltehetünk magunknak: Festő-e vagy szobrász? Monti úgy ötvözi ezt a két műfajt, hogy közben saját nemzetének történelmére mint ihletforrásra támaszkodik. Festői munkásságát szobrászati, szobrait festői látásmód jellemzi. A történelmet, annak bizonyos helyzeit, alakjait, üzeneteit és tanulságait olykor ironikus interpretációban igyekszik megjeleníteni. Balatonfüredi kiállításának megnyitója a Tavaszi Fesztivál nyitóünnepségének fénypontja.
Vaszary Villa Galéria

Március 14–16.: lásd részletesen a 6. oldalon, II. Füredi Tavaszi Fesztivál

Március 22., szombat, 19 óra: A bor filozófiája
Hamvas Béla útmutató szövegei a borról, az ivásról, az élet örömről. Rátóti Zoltán és Huzella Péter estje.
Hamvas Béla és Márai Sándor különleges és mély humorral átszőtt gondolatai mellett Tinódi, Balassi, Csokonai, Vörösmarty, Petőfi, Márai és Zalán Tibor elénekelt versei, népdalok, valamint a közköltészet alkotásai: diákdalok és népies, városias kocsmadalok hangzanak el az est során az előadás hosszának, körülményeinek függvényében. Az előadás szerves része lehet egy borbemutató is, amely a Hamvas-szövegekben említett borvidékek, borfajták és borászok, pincészetek bemutatásán túl lehetővé teszi, hogy az előadás közönsége különféle borokat kóstolhasson meg. Jegyár: 1000 forint, diák, nyugdíjas: 700 forint. Kisfaludy Galéria

Március 23., vasárnap, 16 óra:
Vasárnapi vizi, az Arácsi Katolikusok és a Balatonfüredi Plébániahivatal szervezése. Arácsi Népház

Március 29., szombat, 19 óra, Figula Pincészet
Bor, zene, vers III. tétel, irodalmi és zenei asszociációk. Kéri Kitty és Figula János estje
Jegyár: 1200 forint

Külföldi diákok az Eötvösben

Az AIESEC program keretében brazil, indonéz és kínai önkéntesek látogattak a Balatonfüredi Eötvös Loránd Általános Iskolába.

Az AIESEC egy nemzetközi szervezet fiatalok számára, amely lehetőséget ad a világ 110 országában a felsőoktatásban tanuló hallgatóknak, hogy önkéntesként oktatási intézményekben színe-

sítsék a diákok mindennapjait, segítsék a nyelvtanulást.

Flavia Satomi Miura (Brazília), *Agatha Tara Indira* (Indonézia) és *Vivien Zhang* (Kína) önkéntesek magas szinten beszélnek angolul. 2014. január 16. és február 14. között heti két alkalommal vettek részt a nyelvórákon 5. 6. 7. és 8. osztályban, újszerű élményt szerezve tanulóinknak. Angol nyelvű látványos prezentációk segítségével bemutatták

országuk nevezetességeit, népcsoportjait, zenéjét, sportágait, szülővárosuk, valamint hazájuk jellegzetes ételeit.

Tanulóink lelkesen figyeltek a tanórákon, bátran kérdeztek és feleltek, saját készítésű angol nyelvű prezentációval mutatták be Magyarországot.

Tanórán kívüli tevékenységként volt közös hógolyózás, sütizés, illetve angol nyelvű reformkori séta, melynek során maguk a

gyerekek voltak az idegenvezetők. Diákjaink számára a találkozás olyan élményt nyújtott, amely hosszú távon is motiválhatja őket nyelvi tanulmányaikban.

Köszönjük a Balatonfüredi Tankerületnek, hogy lehetővé tette a tanulók látogatását.

Puskás Erika,
Balatonfüredi Eötvös Loránd Általános Iskola

Kis pékek az üzemben

Január 28-án a Református Általános Iskola első osztályos tanulói lehetőséget kaptak arra, hogy ellátogassanak a balatonfüredi egyik hipermarketjébe és szemügyre vegyék annak működését.

A gyerekek láthatták, hogyan szállítják a bolt dolgozói az üzlet-helyiségbe az árut, illetve, hogy a targoncával milyen módon rendezik őket a raktárban a polcokra. Megmutatták a diákoknak, hogy hogyan készül a reggeli friss pék-

áru, sőt a gyerekek – nagy örömmükre – maguknak is formázhattak különböző péksüteményeket. A tanulók a délelőtti folyamán még kóstolhattak is a sütőde finomságaiból. A kirándulás gyakorlati jellege mellett szó esett azokról a viselkedési normákról, melyeket minden vásárlónak követnie kell, illetve azok be nem tartásának következményeiről is.

Szűcs Zsuzsanna
osztályfőnök

POSTALÁDÁNKBÓL

Február 23-án családi istentiszteleten vettem részt a balatonfüredi református templomban. Öröm volt hallgatni Miklós Ferenc nagytiszteletű úr szép, magyaros igehirdetését. Az iskola első osztályosok tanulói adtak kedves, nívós kis műsort. Élményszámba ment, hogy az alig 4–5 hónapja iskolába járó kisgyerekek milyen szép, hangsúlyozottan, érthetően mondták el verseiket, majd együtt énekeltek. Jó volt látni Zsuzsa tanító néni szeretetet sugárzó, egyengető tevékenységét, melyet a gyerekek egy-egy mosollyal háláltak meg. Nagytiszteletű úr arcán is látszott a szeretetteljes elégedettség, hogy lám-lám, meg ez magától is, jó az irány, helyes az út. Ezt én magam is így látom. Biztos vagyok abban, hogy a kisdíákok szívében megmarad, hogy a hitre épített ház tovább bírja az élet viharát, mint a sziklára épített ház. Ezt köszönjük az iskola tantestületének, a nagytiszteletű úrnak és az iskolában tevékenykedő hitoktatóknak. Szeretettel tudom ajánlani azoknak a szülőknek, akiknek most megy első osztályba a gyermeke és választás előtt állnak, menjenek el egy családi vasárnapra a református templomba. Biztos, hogy kedves emlékekkel és feltöltődve térnek haza. Én is ezt tettem, jó volt a református templomban evangélikusnak lenni.

Szabó Lajos,
Balatonfüred, Köztársaság út

Ökoiskola címet nyertek

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által felkért értékelőbizottság döntése értelmében a Balatonfüredi Eötvös Loránd Általános Iskola a 2013–2016 közötti időszakra immár második alkalommal nyerte el az Ökoiskola címet.

A megtisztelő szakmai díj átadására ünnepélyes keretek között 2014. január 25-én került sor Budapesten, az OFI – Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum dísztermében. Iskolánk képviselőjében *Diószeghy Leopoldina* igazgató asszony és *Polgárné Harcsi Zsuzsanna* vehette át a cím elnyerését tanúsító oklevelet. Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, ahol nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén, az iskola működése terén éppúgy, mint a gyerekek étkeztetése vagy a táborok szervezése során. Iskolánk környezettudatos tevékenysége sokrétű. A kulturált környezet kialakítására ösztönző programok szorosan kapcsolódnak az intézmény hagyományaihoz.

Közvetlen környezetünk ápolása, az iskolaudvar rendbetétele, virágosítása az iskola megalakulása óta zajló tevékenység. Belső tereinkben sok növényvel gondoskodunk a jó közérzetről, a növényekkel szembeni felelősség tudatosításáról. Tantermeink tiszták, világosak, dekorációjuk esztétikus, tanulást segítő.

Intézményünkben szelektív hulladékgyűjtéssel próbáljuk az itt dolgozókat és a diákságot a kör-

nyezettudatosságra serkenteni. Külön gyűjtjük a műanyagot, a papírt, a kupakokat, a használt mobiltelefonokat és az elemeket.

Minden évben a diákonkormányzat szervezésével, ősszel és tavasszal iskolai szintű papírgyűjtést tartunk.

Kiemelt figyelmet fordítunk az energiatakarékosságra, víztakarékosságra, a hőfok téli 20 °C-ra maximalálásával.

A környezetegészség-nevelés egy része a tanórákhoz kapcsolódik. A drogprevenció külső előadók bevonásával folyik.

Szakkörök színesítik a délutáni elfoglaltságok tárházát. Nyári, sport- és túratáborok nyújtanak természetközeli élményeket.

Örvendetes, hogy napjainkban egyre több vetélkedő, verseny célja a gyerekek környezeti tudásának bővítése.

Kihasználjuk a helyi természeti és kulturális értékek adta lehetőségeket is, igyekszünk elősegíteni, hogy a nálunk tanuló diákok megismerjék környezetünk értékeit, óvják és védjék azokat.

Változatos programjaink során gyermeink mintát kapnak arra, hogy szabadidejüket hogyan tudják értelmesen, tartalmasan eltölteni.

Intézményünk honlapja folyamatosan tájékoztatja tanulóinkat és szüleiket ökoiskolai munkánkról, közzétesszük itt elért eredményeinket és a programokról készült fotókat.

Sikereinkben része van iskolánk nevelőinek, dolgozóinak, szülői közösségének és nem utolsósorban az itt tanuló diákoknak.

2016-ban ismét pályázni fogunk, hogy elnyerhessük az Örök Ökoiskola címet.

Az internet nem felejt

A mai tinédzserek már létezni is alig tudnak az internet nélkül – annak minden pozitívumával és árnyoldalával együtt. A statisztikák szerint évről évre nő Magyarországon a fiatalok körében az internethasználattal töltött idő. Míg 2011-ben összesen 201, 2012-ben pedig 207 percet töltött az interneten egy átlagos felhasználó, addig 2013 első negyedében ez az érték már 209 perc, azaz közel három és fél óra. Annak érdekében, hogy az internetet biztonságosan tudják minden napjaik során alkalmazni, elengedhetetlen, hogy alapos és átfogó ismeretekkel vétezzük fel őket. Ennek érdekében szeretnénk a Polgári törvénykönyv erre vonatkozó rendelkezéseit megismertetni a diákokkal, különös tekintettel az internetes felhasználással kapcsolatos személyiségi és adatvédelmi kockázatokra.

2012-től a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium számos intézkedést és kezdeményezést hívott életre annak érdekében, hogy a gyermekbarát igazságszolgáltatás gyakorlata beépüljön a magyar és az európai jogrendbe. A gyermekbarát igazságszolgáltatás egyik fő célkitűzése, hogy az igazságszolgáltatás folyamatai a gyermekek számára is felfoghatóvá, megismerhetővé és érthetővé váljanak.

A gyermekek jogainak védelme számos területet ölel fel és foglal magába, többek között felhívja a diákok figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre. A KIM az L-Tender Consulting Kft.-vel közösen indította útjára Az internet nem felejt nevű programot, amelynek célja, hogy tudatosítsa a fiatalokban az internet (ezen belül kiemelten a közösségi oldalak) veszélyeit. A program 2014. március végéig az ország 19 megyéjében, valamint Budapesten megközelítőleg 3000 diákhoz jut el. Ennek része volt az előadás a balatonfüredi Lóczy gimnáziumban is, amelyen a diákok a témában jártas előadótól a következőkről hallhattak.

Cyberbullying: Olyan cselekmény, amely az internet, mobiltelefonok, illetve más infokommunikációs eszközök felhasználásával rövid szöveges üzenete-

ken, illetve internetes posztokon keresztül vagy képek segítségével más ember megsértésére, illetve zaklatására irányul.

Viber, chat, instagram, like, megosztás, posztolás

Az utóbbi tíz évben hozzánk nőttek az elektronikus eszközeink – vagy éppen mi nőttünk hozzájuk. Állandóan online vagyunk, bármikor csöröghet a telefonunk, de üzenhetünk akár viberen is, de ezzel párhuzamosan pittyeg a Facebook-chat, miközben képet osztunk meg az instagramon. És ez még csak egy átlagos multitasking.

Csakhogy míg a digitális bevándorlók (a mai fiatalok szülei és tanárai) sok esetben még csak ezeket a szavakat is alig ismerik, nemhogy csinálnák is a fent leírt dolgokat, addig a mai tinédzsereknek, azaz a digitális bennszülötteknek ez már a napjaik elválaszthatatlan része.

Éppen ezért nem mindig végződik jó eredménnyel, amikor náluk sokkal idősebb, az okostelefonokhoz, Facebookhoz alig értő „felnőttek” akarják megóvni őket a valós, általuk azonban még nem realizált veszélyektől.

A mai tinédzserek már létezni is alig tudnak az internet nélkül – annak minden pozitívumával és árnyoldalával együtt.

Online zaklatás

De mi történik akkor, ha valakit éppen ezeken a fórumok „pélcéznek” ki a többiek? Ma már nem lehet fél 2-kor hazaszaladni az iskolából, bezárkózni a szobába és másnap reggelig még csak nem is hallani a többiekéről: immár láthatatlanul, otthon ülve is folyamatosan érkezhettek a piszkálódások. Amelyek idővel eldurvulhatnak...

A fiatalok azonban, ha zaklatás áldozataivá válnak, csak nagyon ritkán mernek a pedagógushoz vagy a szülőhöz fordulni, mert ők „úgysem értik ezt az egészet”... A szülő és a pedagógus pedig csak nagyon ritkán veszik észre maguktól a problémát, hiszen előlük rejtett platformokon zajlik.

Dr. Pataki Gábor
jogász,

adatvédelmi szakjogász hallgató

Észak-balatoni Ebmentő Egyesület
Neked csak az adód 1%-a, de nekünk 1%-kal nagyobb esély az élethez.
Kérünk, gondoldj ránk, amikor adód 1%-ának sorsa felett döntesz!
Hálás pacsinkat küldjük.
Adószámunk: 19382278–1–19

www.ebmentő.eu

Magabiztos játék a Tatabánya ellen

Zdolik Bence, a BKSE tehetséges kézilabdázója bemutatkozhatott a dániai Európa-bajnokságon

Eddig hozta a kötelezőt a Sótónyi-csapat, sőt olykor talán erőn felül is teljesítettek, hiszen magabiztos játékkal fektették két vállra a Tatabányát, illetve az első féléldőben meghúzkodták az oroszán bajszát, egy góllal vezettek a Szeged ellen. A népszerű tréner kitért Zdolik Bence Európa-bajnokságon való részvételére.

A fiatal, tehetséges játékosnak nem sok lehetőséget adott Mocsai Lajos szövetségi kapitány Dániában az Európa-bajnokságon. Holott többek szerint nagyobb esélyt kaphatott volna Bence. Sótónyi úriember módjára nyilatkozott ezzel kapcsolat-

ban: – Fontosnak tartom, hogy Bence ott volt a válogatott keretben, ez mindenképpen megövegelendő, örömteli. Nem én voltam és vagyok a válogatott szövetségi kapitánya, így nehéz megítélni, hogy mikor kellett volna játszania és mikor nem Bencének.

Lehet, másképp ítélné a közvélemény, ha nem az utolsó napon, az utolsó percekben kap játéklehetőséget. Ugyanakkor a döntés a kapitány kezében volt, övé a felelősség is.

Ebben az évben a BKSE hozta mindazt, ami elvárható tőlük, és a „kis csapatok” ellen sem remegett meg a kéz, a kötelező győzelmet hozta a Sótónyi-legénység. –Várakozáson felül teljesített a csapat a Tatabánya ellen. A Szeged és a Veszprém más kategória,

tőlük sokat tanultunk, tanulhatunk a jövőben. Ugyanakkor ne feledjük, hogy a végén van a bizonyítványosztás! Jelenleg jól állunk a bajnokságban, hiszen az alapszakaszban akár az előkelő negyedik helyet is megszerezhetjük. Többen bennünket az első hatba sem vártak, így elégedettek lehetünk a teljesítményünkkel.

Balatonfüred mindig is híres volt a kitűnő utánpótlásképzéséről. Sótónyi továbbra is árgus szemekkel figyeli a tehetséges, feltörekvő, fiatal játékosokat. A jövőben továbbra is azok kapnak bizonyítási lehetőséget, akik már valamit letettek az asztalra. Mindenki előtt nyitott a kapu, de a tehetséghez kellő szorgalom is kell – hangsúlyozta a mester.

Szendri Péter

Nagy volt a jövés-menés a füredi labdarúgóknál

Három hónapja edz a tavaszi szezonra a Balatonfüred FC csapata. Pető Tamás alakulata heti öt edzéssel és több edzőmérkőzéssel készült a márciusi rajtra. Bizakodóak a füredi futballisták.

Az őszi szezont a 12. helyen fejezte be a BFC, igaz, mindössze kilenc pont választja el őket az ötödik helyezett BKV-tól. Pető Tamás bizakodó a jövőt illetően, hiszen a csapat az utolsó öt-hat mérkőzésen végre összeállt, és ez nemcsak a játékban, hanem

az eredményekben is megmutatkozott.

– Úgy gondolom, hogy a felkészülésünk jól sikerült, az időjárás néhány nap kivételével kegyes volt hozzánk, a kitűzött célt teljesítettük. Jó körülmények között tréningezhettek a fiúk. Szerettük volna a meglévő gárdát taktikailag és technikailag még tovább fejleszteni, de sajnos az élet közbeszólt. Nem terveztünk nagy játékosmozgást a keretben, mégis ez történt, hiszen hatan távoztak, öt új labdarúgó érkezett. Úgy látszik, hogy ez a harmadosztály rákfenéje, nem nagyon lehet előre ter-

vezni – vázolja a felkészülés előnyeit és hátrányait Pető Tamás vezetőedző.

Március 1-jén kezdődött meg a bajnokság, aminek a fürediek nem titkoltan azzal a szándékkal vágnak neki, hogy az első hatban végezzenek.

Erre a feltételek, a körülmények adottak. Pető örömet fejezte ki, hogy két tehetséges, fiatal füredi labdarúgót sikerült beépíteni a keretbe. A 19 éves Farkas Ákos és a mindössze 16 esztendő Nemes Ádám nagy jövő előtt áll a szakember szerint.

Sz. P.

Sportolókat köszöntöttek

Tizenhárom egyesület közel száz sportolója és sportvezetője vehetett át emléklapokat az elmúlt évben elért sikeres teljesítménye alapján. Köszöntőjében dr. Bóka István, Balatonfüred polgármestere méltatta az elért szép sikereket, valamint kiemelte a városban folyó, sporttal kapcsolatos fejlesztéseket.

Ezen az estén adták át a Balatonfüred Sportjáért kitüntetések, ezzel ebben az évben az aktív versenyzők közül Péntek Mátyás tájfutót díjazták. Péntek Mátyás a Balatonfüredi Sport Club Tájfutó Szakosztályának versenyzője. Tavalyi eredményei alapján junior (F/20-as) kategóriában összetettben magyar bajnok lett, I. osztályú minősítést ért el. Az országos felnőtttráninglistán fiatal kora ellenére jelenleg 8. helyen áll. Tagja a magyar junior-válogatottnak. Nagy része van abban, hogy az országos bajnoki pontversenyben elért pontjaival

Péntek Mátyás (fent) junior (F/20-as) kategóriában összetettben magyar bajnok lett. Böröcz István (balra) a yacht klub infrastrukturális fejlesztése mellett nemzetközi versenyek rendezésében vállalt szerepet

a szakosztály Veszprém megye legeredményesebb szakosztálya lett. A sportvezetők közül ebben az évben Böröcz István, a Balatonfüredi Yacht Club ügyvezető igazgatója vehette át a Balatonfüred Sportjáért plakettet. A Ba-

latonfüredi Yacht Clubnál először a klub titkáráként, majd elnökségi tagként dolgozott. 2009 óta a klub ügyvezető igazgatója. Elnökségi tagként az ifjúsági sportolás és az operatív munka segítése volt a feladata, emellett a versenyek szer-

vezésében és lebonyolításában is részt vett. 2006 óta a klub valamennyi nemzetközi versenyének lebonyolításában operatív szerepet vállalt. Rendelkezik versenyrendezői és versenybírói képesítéssel. Jelenleg a klub főállású alkalmazottjaként a Balatonfüredi Yacht Club operatív irányítását, vezetését végzi. A klub infrastrukturális fejlesztése mellett – belső kikötőrekonstrukció és klubházberuházás – évről évre nemzetközi versenyek rendezésében vesz részt, 2013-ban főszervezője volt a Balatonfüreden tartott Balaton Laser Worlds 2013 versenynek, amely a világ legnagyobb ifjúsági vitorlásversenye volt egy hónapra keresztül. Szintén a múlt évben sikeresen szervezte és bonyolította le a hagyományos öbölátúszó verseny vízi biztosítását.

Bán László

Észak-balatoni Regionális Konferencia-központ	
Sportprogramok	
Március 14., péntek 16.00 18.00	BKSE–MKB Veszprém NB I / B -s kézilabda mérkőzés Junior Felnőtt
Március 23., vasárnap 09.00 10.00	Regionális Futsal Torna a BKLC szervezésében Balatonfüredi SC–Arboretum HSE Sakk csapatbajnokság
Március 30., vasárnap 14.00 16.00	BKSE – Váralota NB I / B-s kézilabda-mérkőzés Junior Felnőtt

Ennyi jó dologtól
még egy robot is
elfüstöl

Trio S
csomag

2 hónapig
3999
Ft/hó

- 24 havi elkötelezettséggel
- a 3. hónaptól 5199 Ft/hó
- 33 változatos kábeltelevízió-csatorna
- új internet-előfizetőknek 30/3 Mbit/s helyett 2 hónapig 60/6 Mbit/s
- Telefon Bronze díjcsomaggal több mint 400 000 UPC Telefon-előfizetőt hívhat 0 Ft-os percdíjért éjjel-nappal

Érdeklődjön most!

UPC Shop Balatonfüred - Köztársaság u. 6.
Nyitva tartás - hétfő-péntek: 08.00-16.00

Akciónk 2014. február 18-ától visszavonásig, új vagy meglévő szolgáltatásokon magasabb csomagra módosuló egyéni előfizetők részére. Az akció havi díj igénybevétele feltétele a szolgáltatásokra vonatkozó előfizetői szerződés folyamatos fennmaradása. A +30 Mbit/s extra sávszélesség a 3. hónaptól 1000 Ft/hó, elkötelezettség nélkül. Garantált le- és feltöltési sebességek - Fiber Power 30: 10/1 Mbit/s, Fiber Power 60: 20/3 Mbit/s. A UPC Telefon díjcsomagok számítása perc alapú, és a forgalmi díjak a havidíjon felül fizetendők. Jelen akció meghirdetésével a 2013. november 19-étől érvényes akció feltételeket visszavonjuk. A tájékoztatás nem teljes körű, részletek Általános Kampanyos Feltételek, ÁSZF, www.upc.hu, tel.: 1221.

POLITIKAI HIRDETÉS

Tisztelt Balatonfürediek!

Szeretettel várom Önöket
2014. március 27-én,
csütörtökön 18.30 órakor,
az Anna Grand Hotelben.

Vendégünk lesz
Kövér László
Országgyűlés elnöke

Kontrát Károly
országgyűlési képviselőjelölt

Veszprém megye 2. választókerület

MAGYARORSZÁG
JOBBAN TELJESÍT

KEPLI LAJOS
a Balaton képviselője

JOBBIK
MAGYARORSZÁGÉRT
MOZGALOM

KÖNNYED VISELET!

**BELTÉREN ÉS
SZABADBAN!**

**FÉNYRESÖTÉTEDŐ
SZEMÜVEGLENCSE**

**+ AJÁNDÉK
SZEMÜVEGKERETTEL!**

Progresszív szemüveglencse

már **39.500 Ft/pár**

Rendkívüli
INGYENES*
szemvizsgálat
márciusban!

Füred Optika

Balatonfüred, Ady E. u. 45.; Tel.: 87/480-737

Az akció március 1-31-ig tart.
*Szemüvegrendelés esetén
ingyenes a szemvizsgálat.
Egészségpénztári kártya
elfogadó hely.

Holdzúst Rózsák

Vattai Rita - Nazirah
06 70 558 27 29 vattai.rita@gmail.com

Hastánc tréner - mozgástanár

BALATONFÜREDI HASTÁNC KLUB néven
ismét Balatonfüreden a Nazirah Hastánciskola!
TESTTUDAT és KOORDINÁCIÓ -
testedzés hölgyeknek a klasszikus és modern
hastánc elemeivel.

Alaptanfolyam (12+1) alkalom: mozdulatok, improvizáció,
koreográfia, később fellépési lehetőség
Órák: szerda 19.00-20.00
Kezds: 2014. MÁRCIUS 12. SZERDA 19.00
Helyszín: Balatonfüredi Szabadidő Központ, tükrös terem
A HOLDEZÜST RÓZSÁK BEMUTATKOZÓ ESTJE,
TÁNC TANÍTÁSSAL - NŐNAPI HASTÁNC KLUBEST
keretében 2014. MÁRCIUS 8. SZOMBAT 18.00
Helyszín: Arácsi Zöld Teaház és Kávézó
BELÉPÉS DÍJTALAN, DE ELŐZETES BEJELENTKEZÉST KÉRÜNK!